

תוכניות לימודים ומבנה ההערכה בבחינות הבגרות

שנת הלימודים תש"ף

אגף א' לפיתוח פדגוגי – המזכירות הפדגוגית

תוכן עניינים

מבוא

פרק 1: תקציר התאמת תוכניות הלימודים בתחומי הדעת למדיניות הלמידה המשמעותית

פרק 2: היחס בין מרכיבי ההערכה במקצועות הלימוד

פרק 3: תקציר תוכניות הלימודים בתחומי הדעת וסמלי השאלונים בחלוקה להערכה חיצונית ולהערכה בית ספרית

3.1 אגף רוח וחברה

- ספרות (ממלכתי, ממ"ד, ערבי)
- היסטוריה (ממלכתי, ממ"ד, ערבי, דרוזי)
- אזרחות
- גאוגרפיה – אדם וסביבה
- מדעי החברה
- לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה
- פילוסופיה
- תקשורת

3.2 אגף מורשת

- תנ"ך (ממלכתי וממ"ד)
- תלמוד (ממ"ד)
- תורה שבעל פה (ממ"ד וממלכתי)
- מחשבת ישראל (ממ"ד וממלכתי)
- מורשת איסלם
- מורשת נוצרית
- מורשת דרוזית

3.3 אגף שפות

- עברית (יהודים, ערבים, דרוזים)
- ערבית (ערבים, דרוזים ודוברי עברית)
- אנגלית
- עולם הערבים והאסלאם

- [צרפתית](#)
- [רוסית](#)
- [ספרדית](#)
- [אמהרית](#)
- [איטלקית](#)
- [גרמנית](#)
- [סינית](#)
- [יידיש](#)

3.4 [אגף מדעים](#)

- [מתמטיקה – 3 יח"ל בלבד](#)
- [מדע וטכנולוגיה לכל \(מוט"ל\) בנתיב העיוני](#)
- [פיסיקה](#)
- [ביולוגיה](#)
- [כימיה](#)
- [מדעי הסביבה](#)
- [מדעי כדור הארץ](#)
- [חקלאות](#)

3.5 [אגף אמנויות](#)

- [אמנות חזותית](#)
- [מוסיקה](#)
- [מחול](#)
- [קולנוע](#)
- [תאטרון](#)

3.6 [אגף א' לפיתוח פדגוגי](#)

- [חינוך גופני](#)
- [מקצועות החובה למגזר החרדי](#)

מבוא

מטרתו של מסמך זה הוא לסייע למנהלי בתי הספר להתמצא בתוכניות הלימודים המעודכנות ללמידה המשמעותית ולהבין את הקשר בניהן לבין תוכנית ההיבחנות בבחינות הבגרות. המסמך הינו כלי עבודה עבור מנהלי החטיבות העליונות בבואם ליישם בפועל את תוכניות הלימודים וארגון ההוראה - למידה - הערכה.

המסמך מכיל 3 פרקים:

פרק 1. רציונל ותקציר התאמת תוכניות הלימודים בתחומי הדעת למדיניות הלמידה המשמעותית ובו הנחיות מעשיות לבחירת פרקי ההרחבה וההעמקה בתוכניות הלימודים הבית ספרית.

פרק 2. היחס בין מרכיבי ההערכה במקצועות הלימוד מובא כטבלאות ובהן חלוקת תחומי הדעת בנתיב העיוני למרכיב ההערכה החיצונית ולמרכיב ההערכה הבית ספרית ומשקלם היחסי.

פרק 3. תקציר תוכניות הלימודים בכל תחומי הדעת וסמלי השאלונים בחלוקה להערכה חיצונית ולהערכה בית ספרית ובו הפניות לתוכניות הלימודים המלאות של שאלוני הבגרות.

פרק 1: תקציר התאמת תוכניות הלימודים בתחומי הדעת למדיניות הלמידה המשמעותית

מסמכי תוכניות הלימודים (ת"ל) מהווים תשתית תיאורטית ומעשית להוראת תחומי הדעת. אלו הם מסמכים מכוננים המגדירים מהם התכנים והמיומנויות שיש ללמד בכל תחום דעת ובכל שכבת גיל, ומכילים עקרונות פדגוגיים והמלצות לדרכי הוראה-למידה-הערכה (ה.ל.ה).

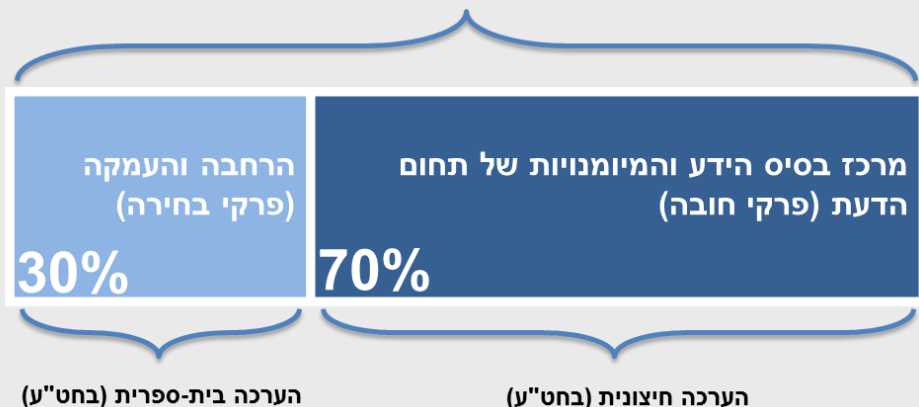
תוכניות הלימודים **הותאמו** למדיניות הלמידה המשמעותית.

רוב תחומי הדעת חולקו לאחר ההלימה ל- 70% מרכיב בסיס הידע והמיומנויות הכולל את ליבת הידע, הכשרים והמיומנויות המהווים את 'הלב הפועם' של תחום הדעת, ו- 30% המהווים הרחבה וההעמקה בתוכנית הלימודים מתוך סל נושאים ופרקים לבחירת בית-הספר ולהערכה בית-ספרית.

(ראה תרשים 1)

תרשים 1 – מבנה תוכנית לימודים מותאמת

תוכנית לימודים (לאחר הלימה) 100%

עקרונות תוכניות הלימודים

1. בסיס הידע והמיומנויות יהווה את חובת הלימדה בתחום הדעת. פרקי ההרחבה וההעמקה, יהוו סל שמתוכו ניתן לבחור את הנושאים הנלמדים וכן את דרכי ה.ל.ה.
2. פרקי החובה (כלומר, 70% מהיקף החומר בת"ל) יילמדו על פני 70% מסך מסגרת שעות ההוראה. פרקי הבחירה (כלומר, 30% מהיקף החומר בת"ל) יילמדו על פני 30% מסך מסגרת שעות ההוראה.
3. בהוראת כל פרקי התוכנית (פרקי החובה ופרקי הבחירה) תתקיים למידה משמעותית שתכלול טקטיקות הוראה מגוונות, כגון: דיונים בסוגיות משמעותיות, משפט פומבי, שימוש באמצעים דיגיטליים, שיג ושיח וכד'.

מודלים לבחירת התכנים להערכה בית ספרית

במסגרת יישום התוכנית להערכה בית ספרית, קיימים מספר מודלים אפשריים להרחבה ולהעמקה לבחירתם של המורים ושל בתי הספר.

במרכיב ההרחבה וההעמקה של תוכנית הלימודים תהיה זיקה בין היקף החומר לרמת ההעמקה. כלומר, ניתן לבחור ללמד היקף נרחב של החומר (כ-30%) בדרכי ה.ל.ה. מסורתיות (ראה מודל א), או לחילופין, היקף חומר חלקי (כ-15-20%) בדרכי ה.ל.ה. חלופיות מעמיקות, כגון: למידה בדרך החקר, למידה מבוססת פרויקטים, תלקיט, וכד' (ראה מודל ב').

מקרא לתרשימים

מקרא לתרשימי המודלים שלהלן

מרכיב בסיס הידע והמיומנויות של תוכנית הלימודים – חובת הלמידה בתחום הדעת

מרכיב הבחירה וההרחבה של תוכנית הלימודים- נושאים/פרקים מוצעים לבחירה בתוכנית

פרקים נבחרים ע"י מורה/בית ספר להרחבה

מודל א - לימוד פרקי הבחירה בדרכי ה.ל.ה מסורתית

הוראת כלל פרקי הבחירה, תוך שימוש בדרכי ה.ל.ה מסורתיות כלומר, הוראת 30% מהיקף החומר על פני 30% משעות ההוראה.

תוכנית הלימודים בתחום הדעת (לאחר הלימה)

מודל ב' – לימוד פרקי הבחירה תוך שימוש בדרכי ה.ל.ה. חלופיות

הרחבת הלמידה והעמקה משמעותית (שימוש בדרכי ה.ל.ה. חלופיות) בנושאים מתוך סל הבחירה המוצע במסגרת תוכנית הלימודים, תוך שמירה על זיקה בין היקף החומר הנלמד למידת ההעמקה. כלומר, ככל שמעמיקים יותר, היקף החומר מצטמצם.

תוכנית הלימודים בתחום הדעת (לאחר הלימה)

בחלק מתחומי הדעת, ניתן לבחור נושאים להרחבה ולהעמקה (וכפועל יוצא מכך – להערכה בית-ספרית) בתחום דעת גם מנושאים שנמצאים במרכיב בסיס הידע והמיומנויות (קרי, ה-70%), ובלבד שיכלול גם נושאים ממרכיב ההרחבה וההעמקה (קרי, ה-30%) מתוך תוכנית הלימודים (ראה מודל ג').

מודל ג – לימוד פרקי הבחירה בנושא/ים ממרכיב ההרחבה וההעמקה וגם בנושא/ים ממרכיב בסיס הידע והמיומנויות

הרחבת הלמידה והעמקה משמעותית (שימוש בה.ל.ה חלופיות) בנושא/ים מתוך פרקי בסיס הידע והמיומנויות, בנוסף על הרחבת הלמידה והעמקה משמעותית בנושא/ים מתוך פרקי הבחירה, תוך שמירה על זיקה בין היקף החומר הנלמד למידת ההעמקה.

תוכנית הלימודים בתחום הדעת (לאחר הלימה)

- בחלק מתחומי הדעת, ניתן לבחור נושאים להרחבה ולהעמקה (וכפועל יוצא מכך – להערכה בית-ספרית), אשר אינם מוצעים בתוכנית הלימודים, ובלבד שיכלול גם נושא/ים ממרכיב ההרחבה וההעמקה (קרי, מתוך ה-30%) מתוך תוכנית הלימודים (ראה מודל ד').
- בחירת נושאי לימוד מחוץ לתוכנית הלימודים תהיה טעונה הנמקה של בית-ספר (כגון נושאים המתאימים לקהילת הלומדים) ואישור של הוועדה המלווה בהתייעצות עם גורמי המקצוע.
- על נושאי לימוד שייבחרו מחוץ לתוכנית הלימודים להיות נושאים בעלי זיקה ברורה אל תחום הדעת.

מודל ד' – לימוד פרקי הבחירה תוך העמקה משמעותית בנושא/ים ממרכיב ההרחבה וההעמקה וגם בנושא/ים מחוץ לתוכנית הלימודים

הרחבה והעמקה משמעותית בנושא/ים מחוץ לתוכנית הלימודים, בנוסף על הרחבה והעמקה בנושא מתוך מרכיב ההרחבה וההעמקה, בכפוף להנחיה ולבחנה של גורמי המקצוע ולאישור של הוועדה המלווה הבית ספרית תוך שמירה על זיקה בין היקף החומר הנלמד למידת ההעמקה.

תוכנית הלימודים בתחום הדעת (לאחר הלימה)

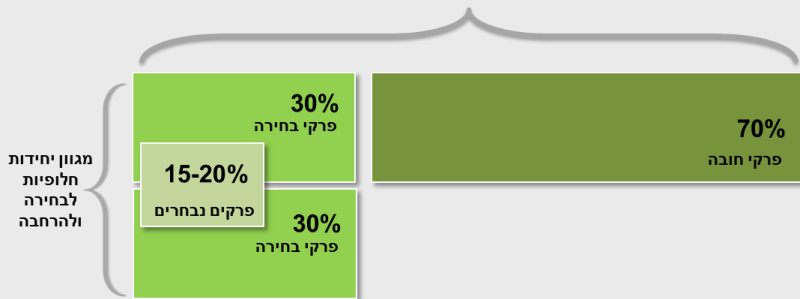

בחלק מתחומי הדעת יוצעו מספר חלופות לפרקי הבחירה, מעבר ל-30%. קיימת אפשרות שמורים יהיו שותפים בבניית סל הנושאים לבחירה והרחבה, על ידי הגשת הצעות אשר יתווספו, על פי החלטת צוות המקצוע, לסל הנושאים לבחירה ולהרחבה (ראה מודל ה').

מודל ה' – בחירה מתוך סל נושאים רחב

מורה/ בית-הספר יבחר יחידות להרחבה מתוך סל נושאים רחב אשר הוצע בתוכנית הלימודים (מעבר ל-30%), במקצועות שבהם המפמ"ר בחר להציע היקף גדול יותר של נושאים לבחירה. בין נושאים אלה יוכל המפמ"ר לכלול פרקים ויחידות שהוצאו מתוכנית הלימודים במסגרת תהליך ההלימה, נושאים ויחידות שהוצעו ע"י מורים ועוד.

תוכנית הלימודים בתחום הדעת (לאחר הלימה)

בתחומי דעת בהם יש הכרח ללמוד את בסיס הידע והמיומנויות לפני למידת פרקי ההרחבה וההעמקה (כגון בלימודי שפות זרות), סדר אירועי ההערכה וחלוקתם על פני שנות הלימוד ייקבע על פי מדיניות תחום הדעת. בתחומי דעת אחרים, שבהם אין חשיבות לסדר הלמידה וההיבחנות, סדר הלמידה וההיבחנות בתחום הדעת ייקבע על-ידי בית-הספר (לדוגמה: במקצוע מדעי החברה, נלמדים תחומי דעת שונים, כך שלמידת תחום אחד אינה תלויה בלמידת התחום השני).

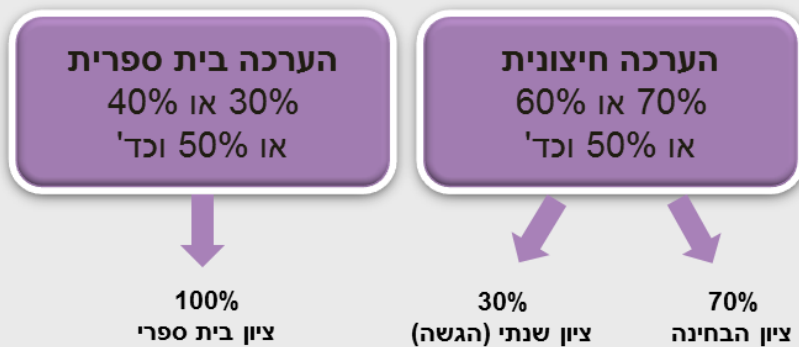
פרק 2: היחס בין מרכיבי ההערכה במקצועות הלימוד

ברוב מקצועות הלימוד, כאמור, היחס בין מרכיב ההערכה החיצוני לבין מרכיב ההערכה הבית ספרי הוא 70 – 30, אך בחלק מתחומי הדעת היה צורך בשינוי בהתאם לשיקולים פדגוגיים מקצועיים. בטבלאות שלהלן מוצגים היחסים בין מרכיבי ההערכה החיצוניים למרכיבי ההערכה הבית ספריים במקצועות העיוניים.

חשוב לציין:

- **מרכיב ההערכה החיצונית מובא בטבלאות אלו לפני שקלול עם הציון השנתי.**
- **ההערכה החיצונית בכל המקרים משתקללת על פי היחס: 70% ציון הבחינה החיצונית ו 30% ציון שנתי (ציון הגשה) בית ספרי.**

הרכב הציון הסופי במקצוע

חלק הבחירה	חלק החובה	המרכיב
50% או 40% או 30% וכד'	50% או 60% או 70% וכד'	היקף החומר
הערכה מגוונת - ציון בית ספרי בלבד	שקלול של בחינה חיצונית + ציון שנתי	דרך ההערכה
100% ציון בית-ספרי	70% ציון בחינה + 30% ציון שנתי (ציון מגן/ ציון הגשה)	הרכב הציון בכל חלק

טבלה א' - מקצועות חובה

70% הערכה חיצונית* - 30% הערכה בית ספרית
(פרט לחריגים הצבועים בתכלת)

ממלכתי	חמ"ד	ערבי	דרוזי	חרדי
עברית 2 יח"ל חלופה א' חלופה ב' (מיזם כתיבה) 50% - 50%	עברית 2 יח"ל חלופה ב' (מיזם כתיבה) 50% - 50%	עברית 3 יח"ל 2 שפה + 1 ספרות	עברית 3 יח"ל 2 שפה + 1 ספרות	עברית 2 יח"ל חלופה ב' (מיזם כתיבה) 50% - 50%
		עברית 3 יח"ל	עברית 3 יח"ל	
היסטוריה 2 יח"ל חלופה ב' 40% - 60%	היסטוריה 2 יח"ל	היסטוריה 2 יח"ל	היסטוריה 2 יח"ל	היסטוריה 2 יח"ל
ספרות 2 יח"ל	ספרות 1 יח"ל מחשבת ישראל 1 יח"ל			ספרות 2 יח"ל
תנ"ך 2 יח"ל	תנ"ך 3 יח"ל תושב"ע 3 יח"ל	דת אסלם 1 יח"ל דת נוצרית 1 יח"ל	מורשת דרוזית 1 יח"ל	תנ"ך 3 יח"ל 40% חיצוני 60% בית ספרי יהדות 3 יח"ל 40% חיצוני 60% בית ספרי
אזרחות 2 יח"ל - , 80% הערכה חיצונית, 20% הערכה בית ספרית				
אנגלית 3,4,5 יח"ל 30% ספרות: תלקיט או בחינה For the 30%: 3 points is only the log 4 and 5 point is the log or a test				
מתמטיקה 3 יח"ל - 75% בשני אירועי בחינה חיצוניים (35%, 40%), 25% בית ספרי				
מתמטיקה 4 יח"ל – 100% חיצוני בשני אירועי בחינה				
מתמטיקה 5 יח"ל – 100% חיצוני בשני אירועי בחינה				

* בכל הטבלאות: במקום שלא מצוין אחרת - השאלון החיצוני הוא בכתב

טבלה ב' הרחבה של מקצועות חובה

70% הערכה חיצונית - 30% הערכה בית ספרית
(פרט לחריגים בתכלת)

ממלכתי	חמ"ד	ערבי	דרוזי	חרדי
		עברית 2 יח"ל	עברית 2 יח"ל	
		עברית 2 יח"ל אופציה ב' (ספרות): 40% חיצוני 60% בית ספרי	עברית 2 יח"ל	
תנ"ך 3 יח"ל	תנ"ך 2 יח"ל (מבנה ההערכה של כל 5 היחידות 50% חיצוני, 50% בית ספרי)	דת ומורשת אסלם 4 יח"ל	מורשת דרוזית 1 יח"ל	תנ"ך 2 יח"ל
	מחשבת ישראל 3 יח"ל 30% חיצוני, 70% בית ספרי			יהדות 2 יח"ל
	תושב"ע 2 יח"ל			
ספרות 3 יח"ל	ספרות 4 יח"ל			
היסטוריה 3 יח"ל	היסטוריה 3 יח"ל	היסטוריה 3 יח"ל	היסטוריה 3 יח"ל	
אזרחות 3 יח"ל				

טבלה ג' - מקצועות בחירה

מקצועות הנלמדים על פי חלוקה של 70% הערכה חיצונית,
30% הערכה בית ספרית

תחום הדעת	מספר יחידות הלימוד	הערות
צרפתית	5	
אמהרית	5	
ערבית למגזר היהודי	5	
ביולוגיה	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים : 55% מבחן בכתב, 15% מעבדה
פיזיקה	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים : 55% מבחן בכתב, 15% מעבדה
כימיה	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים : 55% מבחן בכתב, 15% מעבדה
מדע וטכנולוגיה לכל (מוט"ל) בנתיב העיוני	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים : 30% מבחן בכתב, 40% מבחן בע"פ - חקר מדעי ותיכון הנדסי
מחול	5	
אומנות	5	
קולנוע	5	
תאטרון	5	
פילוסופיה	5	70% שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר

טבלה ד' - מקצועות בחירה בהם יתקיים מבנה הערכה בדגם

ייחודי

(הערכה בית ספרית בכתום מודגש)

הערות ונימוקים	30 - 70	60 - 40	50 - 50	60 - 40
30% בוחן חיצוני בעל פה 70% שאלון בית ספרי, 5 יח"ל	יידיש			
60% שאלון חיצוני 40% הערכה בית ספרית, 6 יח"ל				סינית
60% שאלון חיצוני (מפמ"ר) 40% הערכה בית ספרית, 6 יח"ל				איטלקית
60% שאלון חיצוני (מפמ"ר) 40% הערכה בית ספרית, 6 יח"ל				גרמנית
60% שאלון חיצוני (מפמ"ר) 40% הערכה בית ספרית, 6 יח"ל				ספרדית
5 יח"ל בכתב (מפמ"ר)				אנגלית – דיפלומטיה ותקשורת בינלאומית
60% בחינה חיצונית בכתב 40% הערכה בית ספרית 5 יח"ל				רוסית
60% הערכה חלופית בית ספרית (20% עבודת חקר, 40% בחינה בית ספרית) 40% בחינה חיצונית הנכתבת על ידי מכון סאלד 5 יח"ל		עולם הערבים והאסלאם		
5 יחידות 30% בחינה חיצונית 70% הערכה בית ספרית המחולקת על פי : 40% בחינות בית ספריות באישור המפמ"ר ו 30% הערכה חלופית	מחשבת ישראל ממלכתי			
5 יח"ל 50% שאלון חיצוני (מתוכו 35% הבחינה עצמה) 50% הערכה בית-ספרית			תורה שבעל פה ומשפט עברי – (ממלכתי)	
			תקשורת	
5 יח"ל – 60% בחינה חיצונית 40% הערכה בית ספרית				גיאוגרפיה אדם וסביבה
מורכב מצירופים של 2 מקצועות של 2 יח"ל (70% מאחד המקצועות בהערכה חיצונית + 30% חלופת הערכה + מקצוע נוסף 100% הערכה בית ספרית) + 1 יח"ל בעבודת חקר	מדעי החברה (5 יח"ל)			
1 יח"ל בהערכה חיצונית (30%) 4 יח"ל נוספות בהערכה בית ספרית (70%) ומתוכן יחידה אחת כעבודת חקר.	לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה			
5 יח"ל				חינוך גופני
60% שאלון חיצוני 40% הערכה בית ספרית 5 יח"ל				מוסיקה
5 יח"ל 60% שאלון חיצוני 40% הערכה בית-ספרית				מדעי החקלאות
5 יח"ל 60% שאלון חיצוני 40% הערכה בית-ספרית				מדעי הסביבה
60% הערכה חיצונית 40% הערכה בית ספרית (פירוט בפרק העוסק במדעים)				מדעי כדור הארץ

פרק 3: תקציר תוכניות הלימודים בתחומי הדעת וסמלי השאלונים בחלוקה להערכה חיצונית ולהערכה בית ספרית

פרק זה מכיל את תקצירי תוכניות הלימודים וסמלי השאלונים בנתיב העיוני והפניות לתוכניות הלימודים המלאות. נושאי התוכניות מופיעים בטבלאות ומחולקים לנושאים המוערכים בהערכה חיצונית ולנושאים המוערכים בהערכה בית ספרית ולצד משקלם היחסי וסמל השאלון.

הפרק כולו מסודר על פי האגפים של המזכירות הפדגוגית:

רוח וחברה

מורשת

שפות

מדעים

אמנויות

אגף א' לפיתוח פדגוגי (חנ"ג ומגזר חרדי)

תחת כל אגף, מופיעים מקצועות הלימוד השייכים לאותו אגף, כאשר מקצועות החובה קודמים למקצועות הבחירה.

לכל מקצוע יש קישור לתוכנית הלימודים המלאה ולדוגמאות לשאלוני הבגרות.

אגף רוח וחברה

ספרות (ממלכתי, ממ"ד, ערבי)

היסטוריה (ממלכתי, ממ"ד, ערבי, דרוזי)

אזרחות

גאוגרפיה – אדם וסביבה

מדעי החברה

לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה

פילוסופיה

תקשורת

ספרות - ממלכתי

2 יחידות לימוד - מקצוע חובה

מפמ"ר: מרב בראוטבר פסט

לקישור לתוכנית המפורטת: [באתר המפמ"ר](#)

לבחינה לדוגמה [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 008283 לנבחני משנה 008282	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 008281
פרק: <u>שירה</u> שירת המחצית הראשונה של המאה העשרים – 4 שירים בחירה חופשית מתוך מגוון הנושאים המפורטים בחלק זה של תוכנית הלימודים	פרק: <u>שירה</u> שירת ימי הביניים – 4 שירים שירי ביאליק – 4 שירים שירת המחצית הראשונה של המאה העשרים – 5 שירים תיתכן שאלה עם שיר שלא נלמד סה"כ יש ללמד 13 שירים
פרק: <u>סיפור קצר</u> סיפור אחד לבחירת המורה	פרק: <u>סיפור קצר</u> סיפורי עגנון – 2 סיפורים סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה העשרים – סיפור אחד סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה העשרים – סיפור אחד סיפור מתורגם – 2 סיפורים תיתכן שאלה עם סיפור שלא נלמד סה"כ יש ללמד 6 סיפורים
פרק: <u>ספרי קריאה</u> ספרי קריאה: 1 חובה + 1 בחירה	פרק: <u>רומן ונובלה</u> רומן אחד או נובלה אחת (עברית/ת או מתורגם/ת)
פרק: <u>דרמה</u> מחזה אחד (שלא נלמד ב- 70%) או שני סיפורים קצרים	פרק: <u>דרמה</u> דרמה קלאסית, או דרמה מודרנית, ממחזה אחד על פי בחירת המורה

בחינה מותאמת לתלמידים לקויי למידה

(כולל תלמידים עולים חדשים לקויי למידה)

להלן מבנה הבחינה המותאמת בספרות לחינוך הממלכתי המיועדת לתלמידים לקויי למידה. הבחינה מתבססת על השאלון הרגיל שמספרו 008281 (2 יח"ל – 70%) או על השאלון לעולים שמספרו 008284. על התלמיד ללמוד את כל תוכנית הלימודים, והשינוי הוא בבחינה בלבד על פי ההנחיות המפורטות:

על הנבחן לענות בסך הכול על **שלוש שאלות**, שאלה אחת מן הפרק "רומן", או מן הפרק "דרמה" ושתי שאלות מן הפרקים "שירה" ו"סיפור קצר".

משקל התשובה לשאלה מהפרק "רומן", או "דרמה" יהיה 40 נק' ומשקל כל אחת משתי התשובות הנוספות יהיה 30 נק', סה"כ 100 נק'.

הפרק הראשון בבחינה הוא פרק חובה. על הנבחן לענות בפרק זה על השאלה/השאלות, על פי ההנחיות בפרק. שימו לב, ז'אנר פרק החובה לא יהיה ידוע מראש לנבחנים והוא עשוי להשתנות ממועד למועד.

שימו לב, פרק החובה 'מכתיב' לנבחן את בחירותיו בפרקים הבאים.

כך למשל, אם פרק החובה הוא 'רומן' הנבחן יענה על שאלה אחת מפרק זה. בנוסף יוכל הנבחן לענות על שתי שאלות מהפרק 'שירה' (על פי ההנחיות בפרק זה), או על שתי שאלות מהפרק 'סיפור קצר' (על פי ההנחיות בפרק זה), או על שאלה אחת מהפרק 'שירה' ושאלה אחת מהפרק 'סיפור קצר', על פי בחירותו.

דוגמה נוספת: אם פרק החובה הוא 'שירה' הנבחן יענה על שתי שאלות, על פי ההנחיות בפרק זה ובנוסף יענה על שאלה אחת מהפרק 'דרמה', או מהפרק 'רומן', על פי בחירתו.

למבנה הבחינה המותאמת באתר המפמ"ר [לחץ כאן](#)

ספרות ממלכתי

3 יחידות לימוד- הרחבה ל-5 יחידות לימוד

קישור לתוכנית המפורטת [באתר המפמ"ר](#):

נושאים בהערכה ביחידה בית ספרית סמל שאלון 008383 לנבחני משנה 008382	נושאים בהערכה חיצונית סמל שאלון 008381																
יחידה בית ספרית (יחידה שלישית) נושא אחד ובו יצירות מז'אנרים שונים (שירה, סיפורת, דרמה, רומן) על פי בחירת המורה, ובהתאם למפתח הקצאת השעות.																	
	פרק: יצירות מספרות העולם (יחידה רביעית) אפוס - פרק אחד מתוך 'האודיסאה' סיפורת-2 פרקים מתוך 'דון קיחוטה' דרמה - קומדיה שייקספירית, <u>או</u> מחזה מודרני שירה-6 שירים מתורגמים																
	פרק: נושאים לבחירה (יחידה חמישית) נושא אחד מתוך 6 נושאים מוצעים לבחירה בתוכנית הלימודים, במסגרתו נלמדות יצירות מז'אנרים שונים (שירה, סיפורת, דרמה, רומן) על פי בחירת המורה, ובהתאם למפתח הקצאת השעות שלהלן: <table> <tr> <td>שיר</td><td>3 שיעורים</td></tr> <tr> <td>סיפור קצר</td><td>6 שיעורים</td></tr> <tr> <td>מחזה</td><td>17 שיעורים</td></tr> <tr> <td>רומן</td><td>20 שיעורים</td></tr> <tr> <td>נובלה</td><td>15 שיעורים</td></tr> <tr> <td>מאמר</td><td>4 שיעורים</td></tr> <tr> <td>צפייה ודיון בסרט קולנוע</td><td>5 שיעורים</td></tr> <tr> <td>ספר קריאה</td><td>4 שיעורים</td></tr> </table>	שיר	3 שיעורים	סיפור קצר	6 שיעורים	מחזה	17 שיעורים	רומן	20 שיעורים	נובלה	15 שיעורים	מאמר	4 שיעורים	צפייה ודיון בסרט קולנוע	5 שיעורים	ספר קריאה	4 שיעורים
שיר	3 שיעורים																
סיפור קצר	6 שיעורים																
מחזה	17 שיעורים																
רומן	20 שיעורים																
נובלה	15 שיעורים																
מאמר	4 שיעורים																
צפייה ודיון בסרט קולנוע	5 שיעורים																
ספר קריאה	4 שיעורים																

ספרות ממלכתי

2 יחידות לימוד

לעולים חדשים- מקצוע חובה

קישור לתוכנית המפורטת [באתר המפמ"ר](#):
[לבחינה לדוגמה לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 008283	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 008284
פרק: <u>שירה</u> שירת המחצית השנייה של המאה העשרים – 3 שירים	פרק: <u>שירה</u> שירת ימי הביניים – 2 שירים שירי ביאליק – 2 שירים שירת המחצית הראשונה של המאה העשרים – 3 שירים סה"כ, יש ללמד 7 שירים
	פרק: <u>סיפור קצר</u> סיפורי עגנון – סיפור אחד סיפור עברי – 2 סיפורים סיפור מתורגם – 2 סיפורים סה"כ, יש ללמד 5 סיפורים
פרק: <u>ספרי קריאה</u> ספרי קריאה – 4 ספרים, לפחות אחד מהם מן הספרות העברית.	פרק: <u>רומן ונובלה</u> רומן אחד <u>או</u> נובלה אחת (עברית, או מתורגם/ת)
	פרק: <u>דרמה</u> דרמה קלאסית, <u>או</u> דרמה מודרנית, מחזה אחד על פי בחירת המורה

ספרות ממ"ד

1 יחידת לימוד- מקצוע חובה

מפמ"ר: ד"ר טלי יניב

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר [כאן](#)

קישור לדוגמאות לשאלוני הבגרות [כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
סמל שאלון 009-183	סמל שאלון 009-181
קריאה מונחית (22 שעות)	<u>סיפורת (26 שעות):</u>
2 שירים (8 שעות)	מעשה חכמים
	סיפור קצר עברי
	סיפור קצר מתורגם
	עגנון- נובלה
	<u>דרמה (10 שעות):</u>
	דרמה אחת עברית או מתורגמת
	<u>שירה (24 שעות):</u>
	שירת ימי הביניים-3 שירים
	שירת ביאליק-1 שיר
	שירה עברית חדשה-4 שירים

ספרות ממ"ד

3 יחידות לימוד- משלים ל-5 יח"ל

מקצוע – הרחבה

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר [כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 009383 לנבחני משנה 009382	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 009385
תלקיט אנסינים המבוסס על למידת טקסטים מתוך התוכנית בלמידה עצמית. סה"כ יש להגיש 6 אנסינים העוסקים ב- 6 - 10 טקסטים מתוך התוכנית. ניתן להמיר תיק אנסינים מורחב בתיק אנסינים מצומצם + תלקיט כתיבה יוצרת או יומן מסע או מטלת ביצוע.	3 חטיבות נושאיות על פי בחירת המורה. בכל נושא יש לבחור יצירות ממבחר ז'אנרים: שירים, סיפורים, רומנים, דרמה ועיון הדרישות המדוייקות בכל ז'אנר נמצאות באתר המפמ"ר בטופס רשימת יצירות למגמה. הבחינה החיצונית היא בחינה בעל פה שכלליה כתובים באתר המפמ"ר. באתר המפמ"ר.

ספרות לבית הספר הערבי

1 יח"ל - מתוך 3 יח"ל "ערבית לערבים" - מקצוע חובה

(המקצוע "ערבית לערבים" מורכב משאלון בלשון בהיקף של 2 יח"ל המפורט באגף השפות ומשאלון בהיקף של 1 יח"ל בספרות המפורט להלן)

מפמ"ר: מוחמד זידאן

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

באתר ניתן למצוא דוגמאות לשאלונים

יחידה ראשונה פרקי חובה: نموذج لامتحان البجروت – الوحدة الأولى :
فصول إلزامية (أساسيات المعرفة) : مادة الـ 70%.

יחידה ראשונה פרקי העמקה: نموذج لامتحان البجروت للمُمتَحِنين
الخارجيين: الوحدة الأولى : مادة الـ 30%.

1 יח"ל - "ערבית לערבים"

נושאים בהערכה חיצונית (70%)		נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	
הסוגה הספרותית	היצירה או הנושא	היצירה או הנושא	או או
שירה קלאסית	מן מעלף ענף בן שדאד	כלני להם יא אמה – הנאבה הדניתי	אלכאף – השריף הרזי
	קדף בעיני – הכנסא	קאל לי סאחי – עמר אין אבי ריבה	וסף הזנב – הפרזק
	לכל ארץ מן דהר – המתני	במ העל – המתני	
	אזחי השנאי – אין רזון	לא תזליו – אין רזיק הבגדאי	
פרוזה קלאסית	מע רזר בן אבי סמי (מן רסאלה הגפרן) – לאבי העל המער		וסנינה לניו ורפטו – אכמ בן סני
	המקאמה הזרזיה – בדיע הזמן ההמזני	המקאמה הבגדאיה – הרירי	הקראן הקרימ: סורה הוד, האית: 26 - 49
	רזו עלי הסבא – הברודי	למסר אר לרנע השאם – סאפז הברח	
	הבאב תרעו הזריח – השנאב	זכריאט הפולה – הביאני	החיול – ארל הזנל
שירה מודרנית	יא תונס הזכרע – נזאר קבאני	קארטה הפגאן – נזאר קבאני	החיול – ארל הזנל
	אנא יוסף יא אבי – סמוד דרויש	ונחן נחב החיה – סמוד דרויש	אבו העל – סמוד מיהי הגוארי
	הלי אפאלי בלדי – ראנד ססין	לילא עלי אבאב פדריקו – סמיח הקאס	
	תשנע וארף – ארמא עבד הקאח	אסנשאח האנה, טורה ערמיה או קארטה הסאניה – סמוד עלי תנאי	
טקסט מודרני	מוט השנע האסוד – זכריתא תאמר	לילי הזנב – ארמלי נסר אלה	נחלה עלי הגדול – הטוב סאלח טוביא
	אנהאן – אהמ ססין	נאבה מנדליאום – ארמל חייבי	
	סחנאר השמועי – סמוד נקאע	אחי רפיק – סעיד חוראניה	
	הפריק – נגיב סופר	נהאיה רגל שגאע – חנא מינא	
רומן			
מחזה		בראסא – תופיק החקימ	הטעאם לכל פם – תופיק החקימ

ערבית לערבים

2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

קיימות שתי אופציות להרחבת המקצוע ל- 5 יחידות לימוד, המתבססות על 3 יחידות החובה המשותפות לשפה ולספרות הערבית.

אופציה א': יחידת בחירה בספרות המפורטת להלן + יחידת לימוד לבחירה בלשון המפורטת באגף השפות.

אופציה ב': יחידת בחירה בספרות המפורטת להלן + יחידה נוספת בהערכה בית ספרית בתיאום עם המפמ"ר

ערבית לערבים

ספרות – יחידת בחירה

נושאים בהערכה חיצונית (70%)		נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	
קוראן القرآن الكريم		من سورة النور – الآيات: 33 - 46	
חדית' الحدیث النبوی	مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادِهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ... حدیث "انجا ونخوا" ما أكرمَ شابٌ شيخًا لبيته... حدیث الجليس الصالح وجليس الشوء.	لا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ... أَلَا لَا يُنْفَعُ رَجُلًا هَيْئَةً...	
פרוזה קלאסית النثر القديم		مختارات من عهد علي ابن أبي طالب للأشتر النجعي مريم الصنّاع (من كتاب البخلاء) – الجاحظ	
שירה קלאסית النثر القديم	حنّنتُ إلى ربّي – الصّمتة الفشتري	لاميّة العرب – الشّفري	لحا الله صعلوكًا – عروة بن الورد
		المؤسّسة – قيس بن الملّوح	
		وحيد المغنية – ابن الرومي	
	عنوّتُ مريض العقل والدين (من اللزوميات وسقط الزند) - أبو العلاء المعري	قلبي يُحنّني – ابن الفارض	
	موشّع "جاذك الغيث" – لسان الدّين بن الخطيب	موشّع " هل تَرى ظني الجمي" – ابن سهل	
שירה מודרנית الشعر الحديث	رَحْلة – أحمّد شوقي	أخي - ميخائيل نعيمة	
	أرقّ الحُسن – بشارة الخوري (الأحطل الصغير)	البُزّ المَهْجورة – يوسف الخال	
	عُسلًا للعار – نازك الملائكة		
	أيها السّائح – محمّد الماعوط	الفدّسُ قصيدة أُخرى – فاروق مواسي	
פרוזה מודרנית المقالة	اللغة العربيّة وعلوم العصر – مها خير ناصر	الخطاب العلمي العربي – محمّد الميجي	
סיפור קצר القصة القصيرة	בֵּיתُ سَيِّءِ السُّمْعَةِ – نجيب محمّد	עֵאָרְ – סמיר	מוֹתַּ הַבִּעְגָּה – חֵפָא הַבִּיטָר
	الجليّة – جي. دي. موباسان	الألم – أنطون تشيخوف	
ברית חדשה الإنجيل		الإنجيل – إصحاح متّى: الآيات: 1 - 16	
רומן الرواية	البُزّ الأولى – جُبرا إبراهيم جُبرا		
מחזה المسرحية	הַמְלֵכַת – שְׂכִיבִיר (ترجمة: جُبرا إبراهيم جُبرا)	עֲטִיל – שְׂכִיבִיר	

ספרות לבית הספר הדרוזי
1 יח"ל - מתוך 3 יח"ל "ערבית לדרוזים" -
מקצוע חובה

ראה פרטים על יחידה זו במסגרת אגף השפות

(המקצוע "ערבית לדרוזים" מורכב משאלון בלשון בהיקף של 2 יח"ל המפורט באגף השפות ומשאלון בהיקף של 1 יח"ל בספרות המפורט לצידו)

מפמ"ר: ופא מועדי

ספרות לבית הספר הדרוזי
הרחבה למקצוע ערבית לדרוזים המפורט במסגרת
אגף השפות
2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל
(1 יח"ל – ספרות, 1 יח"ל – עבודת חקר)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 021-283	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-281
מבחן פנימי בית ספרי (שפה-) קישור לתוכנית הלימודים בשפה	מادة وحدة الأدب الثانية: من كتاب الصّف العاشر - معلّقة امرئ القيس - مدح بني أميّة - الدّالية - من قصيدة اعتذار للرّسول - وصيّة ذي الإصبع العدوانيّ - لوحتي أجمل اللّوحات - نظرة - من كتاب الصّف الحادي عشر: - عتاب سيف الدّولة - جادك الغيث - وصف الإمام - معاذة العنبريّة - حكاية الصّيّاد والمارد - كيف نرّبي أنفسنا - غربة فنّان - من كتاب الصّف الثّاني عشر: - مختارات من قصيدة شكوى وافتخار - المواكب - ماذا يقول النّهر - نداء - المدينة والفجر - تحت الأمطار - من هديل الحمامة المطوّقة

היסטוריה ממלכתי

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

המפמ"ר: ד"ר אורנה כץ אתר

לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחץ כאן](#)

ובה ראו גם את הקישורים הבאים:

דגם בחינת בגרות, מרכיב 70%

דגם בחינת בגרות, מרכיב 30%

דגם בחינת עולים, מרכיב 70%

דגם בחינת עולים, מרכיב 30%

הצעות למחוונים להערכה חלופית

כללי המענה לבחינת החובה (כולל בחינה מותאמת) וכללי המענה
לבחינת עולים חדשים (כולל בחינה מותאמת)

היסטוריה ממלכתי

נושאי הלימוד, 2 יח"ל חובה

לתוכנית המלאה [לחצו כאן](#)

החל מתלמידי י' בתש"ף

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 022283 לנבחני משנה 022282	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 022281
בית שני פרק 4: ממדינה חשמונאית עצמאית לכיבוש רומי פרק 5: בין ייאוש לבניה או ערים וקהילות פרק ב': העיר בעולם המוסלמי והקהילה היהודית בה פרק ג': העיר באירופה הנוצרית והקהילה היהודית בה פרק ד': ערים מדגומות- בגדד או פראג	נאציזם, אנטישמיות מלחמת העולם והשואה פרק 2: המשטר הטוטליטרי פרק 3: נאציזם, אנטישמיות ומלחמת העולם השנייה-1933-1939 פרק 4: ראשית המלחמה עד מבצע ברברוסה פרק 5: מלחמת העולם השנייה, חלק ב' והפתרון הסופי היבחנות עם ספר פתוח הלאומיות בישראל ובעמים פרק 1: מאפייני תופעת הלאומיות פרק 2: התנועה הלאומית היהודית המודרנית (הציונות) פרק 3: דפוסי הפעילות של התנועה הציונית פרק 4: התנועה הציונית והישוב בא"י בזמן מלחמת העולם ה-1 פרק 5: השווה בין התנועה הציונית לתנועות לאומיות אחרות בונים את מדינת ישראל פרק 1: המאבק להקמת המדינה פרק 2: מדינת ישראל במזרח התיכון פרק 3: עלייה, קליטה ועיצוב החברה

היסטוריה ממלכתי

נושאי הלימוד, 2 יח"ל עולים חדשים

לתוכנית המלאה

לתלמידים הלומדים בכיתה י' בתש"ף

נושאים בהערכה חלופית: סמל שאלון 022272	נושאים בהערכה חיצונית: סמל שאלון 022284
<u>אפשרות א':</u> נושאים נבחרים באירופה, ארה"ב וביישוב בין שתי מלחמות עולם. <u>אפשרות ב':</u> נושאים נבחרים בעת העתיקה או בימי הביניים בהלימה לתלמידי שכבתם. <u>אפשרות ג':</u> חקר קהילה ממנה עלו העולים תוך התמקדות בתקופה שקדמה למלחמת העולם ה-2 ובתקופת המלחמה.	<u>הלאומיות בישראל ובעמים:</u> פרק א': תופעת הלאומיות ומאפייניה פרק ב': התנועה הלאומית הציונית פרק ג': דפוסי פעולתה של התנועה הציונית בא"י פרק ד': התנועה הציונית והיישוב היהודי בא"י בזמן מלחמת העולם ה-1 <u>נאציזם, אנטישמיות, מלחמת העולם השנייה והשואה</u> (סעיפים נבחרים מתוך הפרקים הבאים): פרק ב': גרמניה - מדמוקרטיה לנאציזם פק' ג': השנתיים הראשונות במלחמת העולם פרק ד': התרחבות המלחמה העולמית <u>בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון</u> פרק א': המאבק של היישוב היהודי להקמת המדינה פרק ג': עלייה, קליטה ועיצוב החברה והתרבות במדינת ישראל <u>מדינת ישראל במזרח התיכון</u> פרק א': מלחמות ישראל פרק ב': עיצוב זיכרון השואה פרק ג': גלי העלייה לישראל בשלושים השנים האחרונות של המאה ה-20

היסטוריה

3 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

לתוכנית המלאה

נושאים בהערכה חלופית: סמל שאלון 022383 לנבחני משנה 022382	נושאים בהערכה חיצונית: סמל שאלון 022381
סדנת כתיבת עבודה בהיקף של 1 יח"ל. הנושא פתוח לבחירת המורים והתלמידים. תלמידים אקסטרנים, נבחני משנה ותלמידים הלומדים בבתי ספר שאין להם אישור להגיש ציונים שנתיים, נבחנים בבחינת 30% על 5 מאמרים ההיסטוריוגרפיים. הנושא מתעדכן כל שנתיים ראו פרסום נושא המאמרים באתר המפמ"ר, ראו קישור למעלה.	1. הפעילות הציונית בארצות האסלאם בימי מלחמת העולם השנייה והעליות הגדולות מארצות האסלאם בשנים 1567-1948 2. "מעיל תשבץ" – מפגש התרבויות בין יהדות לאסלאם בימי הביניים 3. קהילת יהודי קראקוב ביו שתי מלחמות ובתקופת השואה 4. מלחמת העצמאות 5. "אל מול עולם חדש - לבטים ומגמות בעידן האמנציפציה" 6. תולדות ארצות-הברית 7. יפן המודרנית 8. סין המודרנית על התלמידים לבחור 2 מתוך 8 הנושאים

היסטוריה ממלכתי דתי

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: בלהה גליקסברג

מסמכי הלימה ומבנה לשאלונים 29272+29282

נושאי הלימוד – 2 יחידות החובה

לתוכנית הלימודים

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 029281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 029283 לנבחני משנה 029282
הנאורות - מאפייני הנאורות - המהפכה האמריקאית והמהפכה הצרפתית המיוון והתיעוש החל במאה ה-18 התנועות האידאולוגיות המודרניות כמחוללות שינויים חברתיים ומדיניים: 1. לאומיות במאה ה-19 2. ליברליזם ו־סוציאליזם	לבחירה מתוך אפשרויות
מעמד היהודים בעת החדשה משלהי המאה ה-18 ועד ראשית המאה ה-20 תנועת ההשכלה היהודית תנועות וזרמים יהודיים במאות ה-19 וה-20 התנועה הציונית	
ייחודה של האנטישמיות הנאצית נגד היהודים והיהדות שלבים במדיניות האנטי-יהודית של הנאצים בגרמניה 1939-1933 מלחמת העולם השנייה גורל היהודים במלחמת העולם השנייה- השואה: מדיניות הנאצים ושותפיהם נגד היהודים	
ישוב יישן, החכם באשי, החלוקה, משה מונטיפיורי, היציאה מהחומות. עליה ראשונה עליה שנייה הצהרת בלפור כינון המנדט הבריטי צמיחת הזהות הלאומית של ערביי ארץ ישראל	

	החלוץ הדתי, הפועל המזרחי, הקיבוץ הדתי, מאורעות תרפ"ט מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט התערערו מצב היהודים בארצות האסלאם ועדת פיל הצעת החלוקה והוויכוח עליה הוויכוח על דרכי התגובה, הקמת כוח המגן, חומה ומגדל ספר לבן 3- הישוב היהודי בארץ ישראל בזמן מלחמת העולם השנייה: הדילמה, הקמת הפלמ"ח, הבריגדה, שלוש המחזרות בתקופת המלחמה, ההעפלה – המוסד לעליה ב', ההעפלה מארצות המזרח.
	מדינה בדרך - היישוב היהודי בארץ ישראל 1945-1947: גוש עציון תנועת המרי – הקמתה, פעולות השבת השחורה, פיצוץ מלון המלך דוד. מאבק רצוף מאבק צמוד מאבק ההעפלה- המוסד לעליה ב', הפל"ם, מאבק הבריטים בהעפלה ותגובות מצד הישוב, אקסודוס. המאבק באו"ם, תמיכת בריה"מ, הצעת החלוקה, סיום המנדט.
	הקמת מדינת ישראל: מלחמת העצמאות שלב א' – המלחמה בדרכים כולל השיירות, נפילת הל"ה, תוכנית ד', מבצע נחשון, נפילת גוש עציון, נפילת העיר העתיקה. הכרזת העצמאות – לבטים ולחצים, פירוק המחזרות, הקמת צה"ל. החלק השני של המלחמה עד להפוגה הראשונה: כיווני הפלישה, פריצת המצור על ירושלים, פרשת אלטלנה. חידוש הקרבות - יש ללמד על אחד מהמבצעים, עפ"י בחירת המורה: יואב, חירם וחורב. הגורמים לניצחון. הסכמי שביתת הנשק השלכות מלחמת העצמאות על מצב היהודים בארצות האסלאם. מימוש הריבונות א. הקמת צבא ההגנה לישראל כצבא העם. ב. פירוק המחזרות. פרשת אלטלנה. החברה הישראלית: קונפליקטים מרכזיים: הסכם השילומים או משפט אייכמן או אירועי ואדי סאליב. סוגיות ביטחון במדינת ישראל - מלחמת ששת הימים, גורמים, המערכה הצבאית, תוצאות

היסטוריה ממלכתי דתי

2 יחידות לימוד לעולים חדשים – מקצוע חובה

לתוכנית הלימודים

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 029284	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 029283
הנאורות - מאפייני הנאורות - המהפכה האמריקאית והמהפכה הצרפתית - לאומיות במאה ה-19	לבחירה מתוך אפשרויות
מעמד היהודים בעת החדשה משלהי המאה ה-18 ועד ראשית המאה ה-20 תנועת ההשכלה היהודית המענה האורתודוקסי לגווניו השונים ויחסו למודרנה ולתיקונים בדת התעוררות הלאומית היהודית המודרנית התנועה הציונית	
ייחודה של האנטישמיות הנאצית נגד היהודים והיהדות שלבים במדיניות האנטי-יהודית של הנאצים בגרמניה 1939-1933 מלחמת העולם השנייה גורל היהודים במלחמת העולם השנייה- השואה : מדיניות הנאצים ושותפיהם נגד היהודים	
עליה ראשונה עליה שנייה הצהרת בלפור כינון המנדט הבריטי צמיחת הזהות הלאומית של ערביי ארץ ישראל	
הקמת מדינת ישראל : מלחמת העצמאות שלב א' – המלחמה בדרכים כולל השיירות, נפילת הל"ה, תוכנית ד', מבצע נחשון, נפילת גוש עציון, נפילת העיר העתיקה. הכרזת העצמאות – לבטים ולחצים, פירוק המחנות, הקמת צה"ל. החלק השני של המלחמה עד להפוגה הראשונה : כיווני הפלישה, פריצת המצור על ירושלים, פרשת אלטלנה. חידוש הקרבות - יש ללמד על אחד מהמבצעים, עפ"י בחירת המורה : יואב, חירם וחורב. הגורמים לניצחון. הסכמי שביתת הנשק השלכות מלחמת העצמאות על מצב היהודים בארצות האסלאם. מימוש הריבונות א. הקמת צבא ההגנה לישראל כצבא העם. ב. פירוק המחנות. פרשת אלטלנה. החברה הישראלית : קונפליקטים מרכזיים : הסכם השילומים או משפט אייכמן או אירועי ואדי סאליב.	

היסטוריה ממלכתי דתי

3 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

קישור לתוכנית הלימודים ליחידה השלישית
קישור לתוכנית הלימודים ליחידות הרביעית והחמישית
קישור לתוכנית הלימודים ברמה המורחבת

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 029381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 029383 לנבחני משנה 029382
1. הפעילות הציונית בארצות האסלאם בימי מלחמת העולם השנייה והעליות הגדולות מארצות האסלאם בשנים 1948–1967 2. "מעיל תשבץ" – מפגש התרבויות בין יהדות לאסלאם בימי הביניים 3. קהילת יהודי קרקוב בין שתי מלחמות ובתקופת השואה 4. מלחמת העצמאות 5. "אל מול עולם חדש – לבטים ומגמות בעידן האמנציפציה" 6. תולדות ארצות-הברית 7. יפן המודרנית 8. סין המודרנית על התלמידים לבחור 2 מתוך 8 הנושאים	סדנת כתיבת עבודה בהיקף של 1 יח"ל. הנושא פתוח לבחירת המורים והתלמידים. תלמידים אקסטרנים ונבחני משנה נבחרים בבחינת 30% שסמלה 029382. המאמרים מפורסמים באתר המפמ"ר

היסטוריה בחינוך הערבי

2 יחידות לימוד - חובה

מפמ"ר: ד"ר קאסם דראושה

הערכה בית ספרית – בכתב

לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחץ כאן](#)

קישור לדגמי בחינות הבגרות [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 023-281 פרקים נבחרים מתולדות האסלאם מאז תקופתו של הנביא ועד נפילת המדינה האומיית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 023-283 לנבחני משנה 023-282 פרקים נבחרים מתולדות האסלאם מאז תקופתו של הנביא ועד נפילת המדינה האומיית
פרק 1: הנביא מוחמד והקריאה לדת האסלאם תת נושאים: ב. שלבי הפצת האסלאם והתנגדות קורייש: ההפצה בחשאי וההפצה בגלוי פרק 2: הגירת הנביא ממכה לאל-מדינה והקמת המדינה המוסלמית תת נושאים: ב. העימות הצבאי בין המוסלמים ועובדי האילים אנשי מכה פרק 3: ארבעת הח'ליפים הישרים (אל-ראשדון) תת נושאים: א. הח'ליף אבו-בכר עלייתו לשלטון - מלחמות הנסיגה מהאסלאם: סיבות ותוצאות ב. הח'ליף עומר - הכיבושים בתקופתו - הסדרי המנהל - הקמת מוסדות המדינה פרק 4: המדינה האסלאמית בתקופה האומיית תת נושאים: א. הח'ליף מועאווה ג. דעיכת המדינה האומיית ונפילתה	פרק 1: הנביא מוחמד והקריאה לדת האסלאם תת נושאים: א. יסודות האסלאם והאמונה המוסלמית פרק 2: הגירת הנביא ממכה לאל-מדינה והקמת המדינה המוסלמית תת נושאים: א. הנביא מוחמד באל-מדינה והתהוות האומה והמדינה המוסלמית ומפעל הנביא פרק 3: ארבעת הח'ליפים הישרים (אל-ראשדון) תת נושאים: ג. הח'ליף השלישי עות'מאן פרק 4: המדינה האסלאמית בתקופה האומיית תת נושאים: ב. - הח'ליף עבד אל-מלכ - הח'ליף עומר בן עבד אל-עזיז
מבנה השלטון, המנהל והחברה במדינה המוסלמית בימי הביניים פרק 1: מוסד הח'ליפות במדינה המוסלמית תת נושאים: א. משמעות מוסד הח'ליפות ב. צמיחת מוסד הח'ליפות ג. דרכי מינוי הח'ליפים ד. מאפייני מוסד הח'ליפות המוסלמית בתקופות השונות פרק 2: המערכת האדמיניסטרטיבית במדינה המוסלמית תת נושאים: (2) הוזירות (סעיפים א' ו-ב') פרק 3: מערכת המשפט באסלאם תת נושאים: ב. מקורות המשפט ג. שופטי בתי המשפט והאחראים על השווקים פרק 5: שלבי התהוות החברה המוסלמית והתפתחותה תת נושאים: ב. המוסלמים שאינם ערבים ד. מוסד העבדות באסלאם	מבנה השלטון, המנהל והחברה במדינה המוסלמית בימי הביניים פרק 2: המערכת האדמיניסטרטיבית במדינה המוסלמית תת נושאים: (3) הקמת משרדי הממשל והתפתחותם בתקופות השונות (סעיפים א', ב' ו-ג') פרק 4: המערכת הפיננסית במדינה המוסלמית תת נושאים: כל הפרק, (סעיפים א', ב', ו-ג') פרק 5: שלבי התהוות החברה המוסלמית והתפתחותה תת נושאים: ג. בני החסות במדינה המוסלמית פרק 6: העיר המוסלמית בימי הביניים תת נושאים: כל הפרק, (סעיפים א', ב', ו-ג')

	תולדות המזרח התיכון בעת החדשה פרק 1: העימות בין האימפריה העות'מאנית ומדינות אירופה – השאלה המזרחית תת נושאים א. השאלה המזרחית ב. (חלק מסעיף ב'): מסעו של נפוליאון למצרים ומלחמת קרים פרק 2: מוחמד עלי ומפעלו במצרים פרק 3: הסולטאן עבד אל-חמיד השני תת נושאים א. נסיבות עליית מוחמד עלי לשלטון במצרים ג. מפעלו של מוחמד עלי פרק 4: המזרח התיכון במהלך מלחמת העולם הראשונה תת נושאים א. האימפריה העות'מאנית במלחמה: סיבות ותוצאות ג. המרד הערבי הגדול: סיבות ותוצאות פרק 5: הארצות הערביות במהלך מלחמת העולם הראשונה ולאחריה עד 1921 תת נושאים א. הסכמים: הסכם סייקס-פיקו ב. ועידות: סאן-רימו 1920 וקהיר 1921 פרק 6: דוגמאות ממאבקן של מדינות ערב לעצמאות תת נושאים א. מצרים בין שתי מלחמות העולם פרק 8: שאלת ארץ-ישראל – המנדט הבריטי על ארץ-ישראל
תולדות המאה העשרים עבר כולו להערכה בית ספרית.	
תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה פרק 2: התנועה הציונית ושלבי התגבשותה תת נושאים א. התנועה הציונית ב. השאלה היהודית ג. הציונית המעשית ו"חיבת ציון" ד. הציונית הרוחנית ה. הציונית הלאומית פרק 5: מוסדות יהודיים בארץ-ישראל בתקופה שבין שתי מלחמות העולם	תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה פרק 1: האנטישמיות באירופה תת נושאים כל הפרק (סעיפים: א', ב', ג' ו-ד') פרק 2: התנועה הציונית ושלבי התגבשותה תת נושאים ו. הרצל והציונות המדינית: מדינת היהודים, הקונגרס הציוני הראשון, מעשיו של הרצל פרק 3: העלויות וההתיישבות היהודית בארץ-ישראל כל הפרק פרק 4: הצהרת בלפור והמנדט הבריטי על ארץ-ישראל
	שואת העם היהודי בין השנים 1933-1945 פרק 1: הנאציזם והכחדת היהודים באירופה פרק 2: הפתרון הסופי פרק 3: הריאקציה היהודית פרק 4: תוצאות השואה והשלכותיה

היסטוריה בחינוך הערבי

3 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יחידות

הערכה בית ספרית – בכתב
לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר - [לחץ כאן](#)
לדגמי בחינות הבגרות - [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 023-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 023-383 לבחני משנה 023-382
יחידה ב: היחידה על כל פרקיה עברו להערכה חיצונית. 1. נושא ראשון: תולדות המדינה העבאסית והתרבות הערבית – מוסלמית פרק ראשון: הקמת המדינה העבאסית פרק שני: דמות הח'ליף ומעשיו במדינה העבאסית פרק חמישי: ניסיונות ההינתקות פרק שביעי: התרבות האסלאמית בקופה העבאסית 2. נושא שני: תולדות ימי הביניים באירופה (הכנסייה הקתולית, הפיאודליזם ומסעי הצלב) פרק שני: שינויים במבנה הכלכלי וצמיחת הפיאודליזם פרק שלישי: מסעות הצלב והעימות הצבאי בין המזרח למערב 3. נושא שלישי: תולדות ימי הביניים באירופה פרק ראשון: אירופה בימי הביניים - מדינת הפרנקים ומפעלו של קארלומאן - כנסייה ואפיפיור בימי הביניים - הופעת הפיאודליזם והרכב החברה - המאבק בין הרשות החילונית והדתית	היחידה על כל פרקיה עברו להערכה בית ספרית. 1. נושא ראשון: תולדות אירופה במאות ה-17 וה-18 פרק שלישי: תנועת הרציונליזם במערב אירופה פרק רביעי: המהפכה הצרפתית 2. נושא שני: תולדות אירופה במאה ה-19 פרק ראשון: תקופת נפוליאון פרק שני: קונגרס וינה וועידת פאריס פרק רביעי: אביב העמים פרק ששי: צמיחת התנועות הלאומיות פרק שביעי: השלום המזוין 3. נושא שלישי: מדינות המזה"ת למן המאה ה-13 ועד המאה ה-19 פרק ראשון: - מדינת הממלוכים - התורכים - כיבוש קונסטנטינופול - ההתפשטות למזרח של העות'מאנים פרק שלישי: - הכוחות המקומיים - האמיר פח'ר אל-דין אל-מעני השני - ההינתקות מהאימפריה העות'מאנית - דאהר אל-עומר - התנועה הוהאבית - לבנון בתקופת בשיר השיהאבי פרק רביעי: - מסע נפוליאון למצרים - סיכום

4. נושא רביעי: המהפכה הצרפתית פרק שני: גורמי המהפכה פרק שלישי: דעות שונות כלפי אישים מרכזיים במהפכה פרק חמישי: סיכום ומסקנות 5. נושא חמישי: תולדות ארצות הברית פרק ראשון: הקדמה פרק שלישי: דיון וסיכום מרכזיות ואי מרכזיות פרק רביעי: התעצמות ארצות הברית 6. נושא שישי: חירות ושוויון פרק שני: חירות ו"שוויון" במהלך המהפכה הצרפתית פרק רביעי: חירות ו"שוויון" במהלך המאה ה-20 לאור המציאות	
	יחידה ד: היחידה על כל פרקיה עברו להערכה חיצונית. 1. נושא ראשון: הלאומיות הערבית עד מלחמת העולם הראשונה פרק שני: מטרות הלאומיות הערבית (15 ש') פרק שלישי: הלאומיות הערבית אחרי מלחמת העולם השנייה 2. נושא שני: התנועה הציונית פרק שני: הרצל ותקופתו פרק שלישי: הציונות הסוציאליסטית פרק רביעי: התנועה הציונית ממות הרצל ועד 1914 פרק חמישי: התנועה הציונית במהלך מלחמת העולם הראשונה ועד העצמאות 3. נושא שלישי: הקולוניאליזם במאה השנים האחרונות פרק שני: גורמי הקולוניאליזם החדש פרק שלישי: הקולוניאליזם החדש באפריקה פרק חמישי: מלחמת העולם הראשונה והמהפכה ברוסיה פרק שביעי: השפעת מלחמת העולם השנייה על הקולוניאליזם פרק שמיני: הקולוניאליזם לאחר מלחמת העולם השנייה

היסטוריה בחינוך הדרוזי

2 יחידות לימוד חובה

מפמ"ר: ג'יהאן פרהוד

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) - 2 יחידות חובה סמל שאלון 025-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) - 2 יחידות חובה סמל שאלון 025-283 לבחני משנה 025-282
פרק א': תולדות הדרוזים בימי הביניים (41 שעות) 1. התקופה הפאטמית 2. הח'ליפות הפאטמית- המועז לד'ין אללה 3. התקופה של החאכם באמר אללה 4. התקופה של שלוש האמירות 5. הבחורות והממלוכים 6. האמיר קורקומז והעות מאנים 7. היחסים בין פח'ר אלדין השני והשליטים המקומיים 8. ייסוד המדינה המענית 9. נפילת שלטון פח'ר אלדין השני 10. הקידמה בתקופת פח'ר אלדין השני	1. הקידמה בתקופה הפאטמית 2. המצב החברתי וההשכלה בתקופה הבחורתית 3. מוצא המענים וייסוד המדינה 4. האמיר פח'ר אלדין הראשון
פרק ב': תולדות הערב והאסלאם (21 שעות) 1. תחילת הפצת האיסלאם 2. עמדת קורייש מדת האסלאם 3. האמנה של העם 4. מלחמות הנביא מוחמד ע' 5. הקוראן ומבנהו 6. חמשת העקרונות של האסלאם 7. תקופת הח'ליפה אבו בקר 8. מלחמות נגד החוזרים מהאסלאם 9. המלחמות בתקופת עומר בן אלח'טאב" הירמוק והקאדסיה 10. עריכת הקוראן בתקופת עות'מאן בן עפאן 11. תקופת הח'ליפה עלי בן אבי טאלב. 12. מלחמות ספ'ין, אלג'מל וההסכם 13. מועינה וייסוד המדינה האומית 14. הח'ליפה עומר ב' עבד אלעזיז 15. תקופת מרואן השני ונפילת המדינה האומית 16. ההשכלה בתקופה האומית	1. מוסד הח'ליפות 2. מאפייני תקופת הראשידון 3. כיבוש האדרילוסיה
פרק ג': היסטוריה של המאה העשרים (22 שעות) 1. הגורמים למלחמת העולם הראשונה 2. המדינות שהשתתפו במלחמה 3. הסכם ורסאי 4. ייסוד ברית האומות 5. הפאשיזם 6. הנאציזם 7. מלחמת העולם השנייה: סטאלין גראד, עלמין, פרל הארבור 8. תוצאות המלחמה	1. תוצאות מלחמת העולם הראשונה: החברתיות והכלכליות 2. העולם בשנת 1945, ייסוד האו"ם 3. חלוקת אירופה
פרק ד': המזרח התיכון בעת החדשה (22 שעות) 1. תקופת התנח'ומא 2. העות'אנים החדשים 3. מדינות המזרח 4. תעלת סואץ והכיבוש הבריטי 5. ההסכמים של המזרח התיכון: סן רימו וועדת קהיר 6. המהפכה הכמאלית 7. התנועה הלאומית במצרים 1919-1922, סעד זע'לול ותוצאות המהפכה 8. המהפכות הצבאיות 9. מהפכת הקצינים במצרים לאחר העצמאות: סיבות ותוצאות 10. המדיניות הנאסירית	1. מוחמד עלי פאשא, הגעתו לשלטון 2. מלחמת העולם הראשונה והשלכותיה על המזרח התיכון 3. ההסכמים במזרח התיכון: סיקס פיקו
פרק ה': "השואה" 1933-1945 (20 שעות) 1. האידיאולוגיה הנאצית נגד העם היהודי 2. שלבי המדיניות הנאצית נגד היהודים: גטאות, חוקי נירנברג, ליל הבדולח 3. הפתרון הסופי, ועדת וזהה 1942 ומחנות הריכוז 4. המרד בגטו ורשה	

1. מוחמד עלי פאשא, הגעתו לשלטון 2. מלחמת העולם הראשונה והשלכותיה על המזרח התיכון 3. ההסכמים במזרח התיכון: סיקס פיקו	פרק ד': המזרח התיכון בעת החדשה (22 שעות) 1. תקופת התנ"מאת 2. העות'מאנים החדשים 3. מדינות המזרח 4. תעלת סואץ והכיבוש הבריטי 5. ההסכמים של המזרח התיכון: סן רימו וועדת קהיר 6. המהפכה הכמאלית 7. התנועה הלאומית במצרים 1919-1922, סעד זע'לול ותוצאות המהפכה 8. המהפכות הצבאיות 9. מהפכת הקצינים במצרים לאחר העצמאות: סיבות ותוצאות 10. המדיניות הנאסירית פרק ה': "השואה" 1933-1945 (20 שעות) 1. האידיאולוגיה הנאצית נגד העם היהודי 2. שלבי המדיניות הנאצית נגד היהודים: גטאות, חוקי נירנברג, ליל הבדולח 3. הפתרון הסופי, ועדת ונזה 1942 ומחנות הריכוז 4. המרד בגטו ורשה
---	---

היסטוריה בחינוך הדרוזי

3 יחידות לימוד - הרחבה ל- 5 יח"ל

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%-) 3 יחידות ההרחבה	נושאים בהערכה בית ספרית (30%-) 3 יחידות ההרחבה
סמל שאלון 025-381	סמל שאלון 025-383 לנבחני משנה 025-382
פרק א': הדרוזים בעת החדשה (42 שעות) 1. הסכסוך הקיסרי והימני-עין דארא 2. האמיר בשיר שהאבי השני 3. תקופת הבשירים 4. בלאד אלשאם תחת השלטון המצרי: המהפכה הדרוזית בחוראן נגד אבראהים פאשא 5. ההתיישבות הדרוזית בסוריה 6. המהפכה נגד המנדט הצרפתי: המלחמות אלכפר, אלמזרעה והמסיפיה 7. הר הדרוזים לאחר המהפכה 8. שלבי העצמאות של סוריה ולבנון 9. לבנון בתקופת העצמאות: 1952-1958 10. כמאל ג'ונבולאט ומג'יד ארסלאן 11. הדרוזים בתקופת השלטון העות'מאני 12. הדרוזים בתקופת המנדט הבריטי	1. הפרעות ב-1860 2. המנדט הצרפתי בסוריה וייסוד ממשלת הר הדרוזים 3. שלבי התפתחות ההשכלה אצל הדרוזים 4. הדרוזים לאחר הקמת מדינת ישראל
פרק ב': תולדות עם ישראל בעת החדשה עד קום המדינה (21 שעות) 1. אנטי-שמיות ומצב היהודים בכלל המדינות 2. ייסוד התנועה הציונית: הרצל ותקופתו 3. "חיבת ציון" 4. העלייה הראשונה והעלייה השנייה 5. הצהרת בלפור 6. המנדט בין שתי מלחמות העולם: ועדת בל והספר הלבן 1939 7. התערבות האו"ם והחלוקה 1947	1. היהודים בארץ ישראל בתקופת מלחמת העולם השנייה 2. הצהרה על הקמת מדינת ישראל ומלחמת השחרור 1948-1949
פרק ג': היסטוריה של ארצות הברית (25 שעות) 1. החוקים של הבריטים נגד התושבים 2. הסכסוך בעניין החוקה 3. המלחמה סביב ותוצאות 4. מגילת העצמאות האמריקאית 5. השוני בין תושבי הצפון ותושבי הדרום, והשלכותיו 6. העבדות 7. מלחמת האזרחים 8. הצהרת מונרו 9. מקודות וילסון ה-14 10. ארצות הברית בין שתי מלחמות העולם והשתתפותה במלחמת העולם השנייה	1. היחסים בין אנשי המקום והמתיישבים החדשים 2. התקופה של היחסים הטובים 3. הצהרת מונרו: היחסים של ארצות הברית כלפי מדינות חוץ 4. תוצאות המלחמה החברתיות והפוליטיות
פרק ד': אירופה מהמהפכה הצרפתית עד אביב העמים 1848 (38 שעות) 1. הסיבות למהפכה הצרפתית 2. המועצה למעמדי האומה 3. התוצאות למהפכה 4. המלחמה נגד איטליה ונגד מצרים 5. מלחמות נפוליאון: על רוסיה ועל מצרים, נפילת נפוליאון 6. ועדת וינה	1. נפוליאון ועלייתו לשלטון 2. ההתקדמות המדינית, הכלכלית, השכלה והחקיקה בתקופת נפוליאון 3. הלאומיות באירופה 4. מאפייני ותוצאות המהפכה התעשייתית

אזרחות

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: עינת אוחיון

הערכה בית ספרית – מטלת ביצוע

בהערכה החיצונית באזרחות בלבד משקל הבחינה החיצונית יהווה 80% ומשקל מטלת הביצוע יהווה 20%

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [הקישור כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה: [לחצו כאן](#)

הערכה בית ספרית – מטלת ביצוע (20%) סמל שאלון 034-283 לנבחני משנה 034-282	נושאים בהערכה חיצונית (80%) סמל שאלון 034-281
ניתן להכין מטלת ביצוע לגבי כל אחד מהנושאים של תוכנית הלימודים. לרשות המורים נמצא מגוון חלופות בהערכה ומחווים: 1. מטלת ביצוע משותפת בין מגזרים 2. מטלת ביצוע קלאסית 3. מטלת ביצוע למעורבות חברתית 4. מטלת ביצוע להכנת נייר עמדה 5. מטלת ביצוע לפרקטיקום של ארגון 6. מטלת ביצוע "המוניטור המקומי" 7. מטלת ביצוע תלקיט אזרחות	הרקע ההיסטורי להקמת המדינה החלטת 181 של האו"ם (החלטת החלוקה).
	הכרזת העצמאות הכרזת עם תוכן ההכרזה כולה חלק ראשון: חלק היסטורי- הצדקות להקמת המדינה: היסטורית, בינלאומית (הצהרת בלפור, כתב המנדט), טבעית -אוניברסאלי חלק שני: חלק אופרטיבי-מעשי- הקמת המדינה ("לפיכך נתכנסנו.... אשר תיקרא בשם ישראל") חלק שלישי: חלק הצהרתי- אופי המדינה (מדינת ישראל תהא פתוחה...מגילת האומות המאוחדות), ארבע פניות והתחייבויות לגורמים שונים. מאפייני מדינה יהודית ודמוקרטית הבאים לידי ביטוי בהכרזה.
	הרעיון הלאומי א. התנאים ההכרחיים לקיומה של מדינה ב. לאומיות ומדינת לאום: קבוצה אתנית, לאום. סוגי לאומיות: לאומיות אתנית- תרבותית, לאומיות פוליטית. משמעויות שונות של מדינת הלאום- יובהר הרצף: מדינת לאום אתנית תרבותית, מדינת דו-לאומית, מדינה רב- לאומית, מדינת לאום פוליטית/מדינת כלל אזרחיה ג. ההצדקות למדינת הלאום (ילמדו שלוש הצדקות לבחירת המורה).
	מדינה יהודית מדינת ישראל - מדינה יהודית ודמוקרטית מדינת ישראל, בהיותה מדינה יהודית, היא מקרה פרטי של מדינת הלאום המודרנית. מאפייניה וערכיה נגזרים מהגדרתה כיהודית ודמוקרטית.
	עמדות שונות לגבי אופייה הרצוי של מדינת ישראל- אופי וזהות דתי ולאומי רצף העמדות ("חלומות") בנושא זהותה הדתית-תרבותית הרצויה של המדינה: עמדה דתית חרדית, עמדה דתית

	לאומית, עמדה מסורתית, עמדה חילונית- היהדות כתרבות, עמדה חילונית- הפרדת הדת מהמדינה. רצף העמדות ("חלומות") בנושא זהותה הלאומית הרצויה של המדינה: מדינת ישראל כמדינת לאום יהודית של כל אזרחיה, מדינת ישראל כמדינת לאום יהודית אתנית, מדינת לאום פוליטית של כלל אזרחיה או של כלל לאומיה.
	המאפיינים היהודיים של המדינה א. היבט משפטי-נורמטיבי: לגבי כל חוק תוכן ומטרה (כיצד מבטא החוק את אופייה היהודי של המדינה) המצב המשפטי המחייב: חוק השבות, חוק האזרחות (מופיעים שוב בנושא היסודות החוקתיים). חוק יסוד מקרקעי ישראל, חוק חינוך ממלכתי (מטרות החינוך), חוק שעות עבודה ומנוחה, חוק יסודות המשפט (המשפט העברי), חוק איסור גידול חזיר, חוק חג המצות, חוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה, החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, חוק השידור הציבורי, חוק בתי הדין הרבניים ב. המרחב הציבורי: מעמדה של השפה העברית כשפה הרשמית, לוח השנה העברי, סמלי המדינה (סמל, דגל, המנון). ג. בין הציבורי לפרטי: הסדר הסטטוס קוו.
	מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות האחריות והמחויבות ההדדית של מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות
	המיעוטים בישראל א. מעמד המיעוטים במדינת ישראל. ב. היבט דמוגרפי-סוציולוגי: הכרת קבוצות המיעוט השונות (ערבים, דרוזים ואחרים). ג. היבט המרחב הציבורי: מאפייני המיעוטים וביטוי לתחומי השפה, התרבות, הדת ד. היבט מוסדי: מעמד וסטטוס רשמי של מוסדות המיעוטים בתחומים: חינוך, מוסדות דת, בתי דין
	השסע הלאומי השסע הלאומי; הצגת הקבוצות השונות, גורמים וביטויים, דרכי התמודדות (אתגר החיים המשותפים לאור השסע, האפשרויות להסכמות, פשרות וצמצום המחלוקות).
	מהי דמוקרטיה? ערכים, עקרונות ומאפיינים של משטר דמוקרטי עקרון 'שלטון העם' דמוקרטיה ישירה, ודמוקרטיה עקיפה/ייצוגית, משאל עם. תנאי יסוד לבחירות דמוקרטיות: כלליות, חשאיות, מחזוריות, שווה, מאפשרות התמודדות חופשית. שיטת הבחירות בישראל ומרכיביה: רשימתית, יחסית, ארצית. (ללא השוואה לשיטות בחירות אחרות)
	תפיסות דמוקרטיות דמוקרטיה ליברלית-אינדיבידואלית, גישה של דמוקרטיה רפובליקנית, גישה של דמוקרטיה רב-תרבותית.
	תרבות פוליטית דמוקרטית תרבות פוליטית, עקרון הסובלנות, עקרון הפלורליזם, עקרון ההסכמות.
	עקרון הכרעת הרוב ושמירה על זכויות המיעוט עקרון הכרעת הרוב, עריצות הרוב.
	זכויות האדם והאזרח חירות ושוויון כערכי יסוד. רעיון הזכויות הטבעיות

	זכויות טבעיות- זכויות האדם הבסיסיות : זכות לחיים ובטחון, זכות לקניין, הליך הוגן, הזכות לחירות ונגזרותיה, הזכות לשוויון ; אפליה- הבחנה- העדפה מתקנת, הזכות לכבוד ונגזרותיה זכויות פוליטיות/ זכויות אזרח : הזכות לבחור ולהיבחר, חופש ההפגנה והמחאה, חופש ההתאגדות הפוליטית זכויות חברתיות וכלכליות : זכות לקיום בכבוד – רמת חיים בסיסית, זכות לבריאות וטיפול רפואי, זכות לדיור, זכות לחינוך, זכויות עובדים ותנאי עבודה זכויות קבוצתיות/ תרבותיות : יש ללמד דוגמאות לזכויות קבוצה שונות כגון : הזכות לשפה, הזכות לייצוג, הזכות לחינוך, הזכות לקיום מצוות הדת וחופש פולחן
	חובות האדם כאדם וחובות האדם כאזרח זכויות מתנגשות. קשר בין חובות וזכויות.
	גישות כלכליות- חברתיות במדינה הדמוקרטית יובהר הרצף בין הגישה הליברלית לגישה הסוציאל-דמוקרטית
	גלובליזציה
	עקרון הגבלת השלטון עקרון הגבלת השלטון, עקרון הפרדת רשויות, חוקה (לא כולל חוקה פורמאלית וחוקה מטריאלית), מנגנוני פיקוח מוסדיים ומנגנוני פיקוח חוץ-מוסדיים.
	זכות הדמוקרטיה להגן על עצמה מפני איומים על שיטת המשטר ועל אופי המדינה (במקרה של ישראל – כמדינה יהודית ודמוקרטית) דמוקרטיה מתגוננת.
	ביטחון ודמוקרטיה זכות המדינה להגן על עצמה ועל אזרחיה מפני איומים על הביטחון- חקיקת חירום, מעצר מנהלי
	משטר במדינת ישראל יסודות חוקתיים המעמד המשפטי של מגילת העצמאות : ערכית, משפטית, ביטוי בחוקי יסוד . חוקי היסוד : מעמד, תוכן, צורה (בהשוואה לחקיקה רגילה) יובהר ייחודם של חוקי היסוד העוסקים בזכויות האדם : חוק יסוד כבוד האדם וחירותו וחוק יסוד חופש העיסוק . חוק השבות. חוק האזרחות.
	הרשות המחוקקת עבודת הכנסת : קואליציה, אופוזיציה, מליאה, ועדות . תפקידי הכנסת : כינון הממשלה, ייצוג האזרחים, חקיקה, פיקוח וביקורת, מינוי בעלי תפקידים, אסיפה מכוננת . חקיקה ראשית : תהליך החקיקה.
	הרשות המבצעת תפקידי הממשלה : קביעת מדיניות וביצועה, קביעת תקנות- חקיקת משנה, סמכות שיורית, חקיקת תקנות לשעת חירום . אחריות ממשלתית משותפת, אחריות מיניסטריאלית.
	הרשות השופטת אי תלותה ועצמאותה של הרשות השופטת בישראל סוגי משפט : משפט פלילי, משפט אזרחי . בג"ץ, ביקורת שיפוטית, אקטיביזם שיפוטי.

בנוסף לנושאי הליבה כל מורה רשאי לבחור אילו אשכולות ללמד ולהעמיק מתוך האשכולות הבאים:

בבחינה על התלמיד להשיב על שאלת חובה אחת מתוך חמש
שאלות המכסות את חמשת האשכולות

יוצגו מכלול מרכיבי הזהות של יהודי התפוצות והדילמות איתן מתמודדות הקהילות. יוצגו מגמות בדמוגרפיה של העם היהודי בעולם. השסע הדתי 1. תיאור הקבוצות השונות, השוני ביניהן לצד המשותף להן. 2. המחלוקות, הגורמים לשסע ולהתמשכותו, דרכי הביטוי של השסע. 3. אתגר החיים המשותפים לאור השסע, האפשרויות להסכמות, פשרות וצמצום המחלוקות	מקומה של מדינת ישראל בחיי העם היהודי הדומה והשונה בחברה: הטרוגניות, שונות, פלורליזם, שסעים.	העולם היהודי
תיבחן סוגיית ההתנגשות בין מימוש הזכות לחופש הביטוי, לזכות הציבור לדעת והפיקוח על השלטון לבין זכויות אדם ואזרח ועקרונות אחרים. תיבחן מערכת הגומלין בין אמצעי התקשורת, השלטון, הארגונים והאזרחים. תהיה התייחסות גם להיבטים שליליים של מערכת יחסים זו. תיבחן מידת המימוש של עקרון חופש אמצעי התקשורת ושאלת קיומה של צנזורה פורמאלית ובלתי פורמאלית. תיבחן מידת חשיפתו של הממסד הציבורי לתקשורת. תיבדק שאלת קיומה של תקשורת פלורליסטית בישראל. תידון שאלת גיוס דעת קהל להשפעה על קבלת החלטות של הממסד, או לתמיכה בהחלטותיו.	מימוש הזכות לחופש הביטוי, לזכות הציבור לדעת ולפקח על השלטון. אמצעי התקשורת כמתווכים בין השלטון והאזרחים. עקרון האי-תלות של אמצעי התקשורת - צינורות מידע פתוחים - ריבוי מקורות מידע בעלי אופי פלורליסטי. כוחם של אמצעי התקשורת אמצעי התקשורת כמעצבים את דעת הקהל וכמשפיעים על מקבלי ההחלטות.	תקשורת ופוליטיקה בישראל
תיערך השוואה לשיטת הממשל הנשיאותי בארה"ב. יוצג הוויכוח על שיטת הממשל הרצויה בארץ יוצג הוויכוח על שיטת הבחירות הרצויה	יוצגו שיטות ממשל שונות : פרלמנטארית, נשיאותית, מעורבת שיטת הממשל הפרלמנטארי בישראל	שיטות בחירות ומפלגות

לישראל תוך בחינת היתרונות והחסרונות של שיטות בחירה שונות. יובהר נושא האידיאולוגיה והפרגמטיזם במפלגות השונות. תיבחנה שיטות שונות לגיבוש רשימות מועמדים במפלגות (למשל: פריימריס, ועדה מסדרת, וכו') והוויכוח לגביהן. מפת המפלגות בישראל תוצג לפי רצפים של מאפיינים בסוגיות של חוץ ובטחון, חברה וכלכלה, דת ומדינה. הרכב הכנסת – תוצאות הבחירות. יובהרו הקשיים בכינון ממשלות בישראל בשל היותן ממשלות קואליציוניות ובשל חלוקת הכוחות השווה בין הגושים (בשנות ה-80). הממשלות יוצגו • על פי מידת התמיכה בכנסת: ממשלות צרות, רחבות, אחדות-לאומית • על פי מידת הקרבה האידיאולוגית בין מרכיבי הממשלה ייבחן כוחן של מפלגות קטנות כמו"מ קואליציוני.	בחירות • תמורות בשיטת הבחירות בישראל – חוק הבחירות • הצעות לשיטות בחירה חלופיות • דמוקרטיה פנימית במפלגות • המערכת הרב-מפלגתית בישראל – יציבות ותמורות • תמורות ביחס החברה הישראלית למפלגות ולפוליטיקאים. • סוגי ממשלות קואליציוניות • הגורמים המשפיעים על הרכבתן של קואליציות	
• פנייה לגופי ביקורת ממוסדים: בג"ץ, נציב תלונות הציבור. • השתתפות בהפגנות, בשביתות פוליטיות וכו"ב. • שימוש האזרחים באמצעי התקשורת • תגובות להתרחשויות פוליטיות וחברתיות באמנות, בספרות ובתיאטרון ובקולנוע תיבחן מידת השימוש באמצעים השונים ע"י מפלגות, קבוצות לחץ ויחידים ומידת ההשפעה של מפלגות וקבוצות לחץ הממסד. תובהר מטרת התגובות: לעורר תודעה ציבורית ודעת קהל נגד השלטונות או בעדם. תיבחן דרך פעולתם של מנגנוני הביקורת בישראל וייערך דיון באפקטיביות של גופי הביקורת השונים. יוצגו גופי פיקוח ובקרה מבקר המדינה, בג"ץ, היועץ המשפטי לממשלה, וייבחנו	מעורבות פוליטית של האזרחים יובהרו משמעותם וחשיבותם של מעורבות והשתתפות אזרחית, כמשלימים להשתתפות פוליטית. פיקוח וביקורת על רשויות השלטון • מבקר המדינה • נציב תלונות הציבור (בגופי שלטון שונים). • ועדות חקירה ממלכתיות ופרלמנטאריות • מוסדות פיקוח ובקרה אחרים. ממשלה מול המגזר השלישי	מעורבות אזרחים ופיקוח על רשויות השלטון

דרכי פעולתם. תידון יכולת של קבוצות שונות בחברה האזרחית להיאבק על זכויותיהן: יידונו המתח וההשלמה בין פעילות הממשלה לבין המגזר השני (העסקי) והשלישי (האזרחי).		
תיבחן שיטת הבחירות למועצות המקומיות ולראשות המועצה יוצגו הנושאים שעליהם מתנהלים בשלטון המקומי מאבקי כוח פוליטיים. תידון הפעילות במועצה כקשר קפיצה לפעילות פוליטית ארצית. ייבחן ההבדל במעמד השלטון המקומי במגזר היהודי למעמדו במגזר הערבי, והגורמים לכך.	• חלוקת התפקידים והסמכויות בין השלטון המרכזי והמקומי • מבנה הרשויות המקומיות. הדמוקרטיה המקומית	רשויות מקומיות

אזרחות

3 יחידות לימוד הרחבה ל-5 יח"ל

הערכה בית ספרית – מיזם – מטלת ביצוע מורחבת

בהערכה החיצונית באזרחות בלבד משקל הבחינה החיצונית יהווה 50% ומשקל הציון השנתי יהווה 50% (שניהם יחד מהווים 80%)

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [הקישור כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (80%) סמל שאלון 034-381	הערכה בית ספרית- מטלת ביצוע (20%) סמל שאלון 034-383 לנבחני משנה 034-382
כל בית ספר בוחר ב-2 מתוך 3 נושאי לימוד:	מיזם (מטלת ביצוע מורחבת):
1. דת, חברה ומדינה בישראל	עבודת חקר מעשית, מתבצעת בקבוצות, התלמידים בוחרים סוגיה אזרחית הקשורה לאחד מנושאי תכנית הלימודים, וכותבים עבודה המורכבת מחלק עיוני ומחלק של איסוף ועיבוד נתונים, מטרת העבודה להציע פתרון לבעיה שנבדקה.
2. מדיניות חברתית כלכלית בישראל	
3. הערבים והדרוזים בישראל	
הלימוד הוא חוויתי, משולבים בו למידה חוץ בית ספרית סירים וסמינרים.	
למעוניינים קיימת כיתה וירטואלית <u>ארצית</u> (לתלמידים מכל מגזרי החינוך) ללימודי יחידות ההגבר.	
הכיתה מופעלת בתיכון הווירטואלי של משרד החינוך ומט"ח. הלימודים בכיתה מתקיימים בלמידה סינכרונית וא-סינכרונית שבועית, וכן במספר מפגשים פנים-אל-פנים במהלך השנה.	

אזרחות

בחינה עבור תלמידים אקסטרניים ונבחני משנה (20%)

סמל שאלון: 034-282

בבחינה קטע שלא נלמד (אנסין) המבוסס על מאמר דעה. התלמיד יענה על שתי שאלות מתוך שלוש (50% ניקוד לכל שאלה):

1. שתי שאלות ידע העוסקות באחד ממושגי היסוד המופיעים בקטע.

התלמידים נדרשים למשימות "הצג" ו"הסבר".

2. שאלה המתייחסת לעמדת הכותב.

אזרחות

2 יחידות לימוד לעולים חדשים מקצוע חובה

סמל שאלון: 034-284

[קישורית לתוכנית הלימודים](#)
[קישורית לשאלון לדוגמה](#)

בהערכה החיצונית באזרחות בלבד משקל הבחינה החיצונית יהווה 50% ומשקל הציון השנתי יהווה 50% (שניהם יחד מהווים 80%)

הנושאים המחייבים לבחינה לעולים חדשים

בשנה"ל תשע"ו לא חלים שינויים בנושאי הלימוד, ספר הלימוד, ומבנה הבחינה לעולים חדשים, והם נשארים זהים לנושאי הלימוד, ספר הלימוד ומבנה הבחינה שהיו נכונים בעבר.

בשנת הלימודים תשע"ז צפויים לחול שינויים בבחינה לעולים החדשים ויש לעקוב אחרי ההנחיות באתר המפמ"ר שצוין לעיל.

גיאוגרפיה – אדם וסביבה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: פנינה גזית

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר: גיאוגרפיה – אדם וסביבה
קישור לשאלון לדוגמה

הערות:

- בעמודה המתייחסת להערכה חיצונית מופיעים כל הנושאים המוגדרים בפרקי הליכה, אולם מידי שנה לקראת פתיחת שנת הלימודים יפורסמו באתר המפמ"ר ובחוזר מפמ"ר מספר 1 לחטיבה העליונה, הנושאים שלא יופיעו בבחינת הבגרות באותה שנה.
- בבחינה החיצונית אפשר להיבחן על אותו החומר גם בשאלון מתוקשב שמספרו 057387
- החל משנת תשע"ז שולב מסלול "סייבר גיאוגרפי" בשיתוף חיל המודיעין במסגרת ההערכה הבית ספרית. בית הספר בוחר את התחום להעמקה (פיתוח ותכנון מרחבי / כדור הארץ והסביבה / האדם במרחב החברתי-תרבותי).

נושאים בהערכה חיצונית (60%) פרקי ליבה	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) בחירה של אחד משלושת תחומי ההתמחות סמל שאלון 057-283 לנבחני משנה 057-282
סמל שאלון 057-381 פרק 1: גאוגרפיה של ארץ ישראל נושא 1: מיקומה של ארץ ישראל במרחב-יחוד נופי ואקלימי והשפעתו על האדם • המבנה הטופוגרפי של הארץ • ההשלכות של מגוון נופי בשטח קטן יחסית על ההתיישבות והכלכלה • מאפייני אקלים של ארץ ישראל למידה והעמקה בנושאים פיזיים נבחרים מבין הנושאים הבאים: התפתחות הנוף בארץ ישראל - מפגש בין מסיב לקימוט, תהליכים גאומורפולוגיים בעיצוב נופי הארץ, תהליכים בעיצוב נופים ייחודיים, מצבים סינופטיים שונים בעונות השנה בישראל, התמודדות האדם עם התנאים הפיזיים נושא 2: התווית גבולות מדינת ישראל-גורמים ותהליכים • גישות שונות לתיחום הארץ • שינויים בתוואי הגבולות למידה והעמקה בנושא אחד מבין הנושאים הבאים: מיקומה הגאופוליטי של ישראל והשלכותיו, גישות לקביעת גבולות הקבע של מדינת ישראל, היעדר גבול מדיני מוסכם בין ישראל לכמה משכנותיה והשלכותיו	תחום 1: כדור הארץ והסביבה • אסונות טבע והתמודדות האדם עמם • משאבי טבע ואוצרות טבע וניצולם • זיהום משאבי טבע וסביבה • שינויים סביבתיים גלובליים המורה יבחר את הנושא ללמידה ולהעמקה בפרק תהליכים מחזוריים המעצבים את פני כדה"א: תהליכים אטמוספריים או תהליכים גאומורפיים או תהליכים הידרולוגיים תחום 2: הפיתוח והתכנון המרחבי • מדידת רמת הפיתוח של מדינות • גורמים לשונות בתהליכי הפיתוח • דרכי פיתוח • תכנון ופיתוח במרחב העולמי המורה יבחר את הנושא ללמידה ולהעמקה בפרק: העיר במרחב העולמי או המרחב הכפרי בעולם המפותח והמתפתח

תחום 3: האדם במרחב החברתי-תרבותי • אוכלוסייה בשינוי – תהליכים דמוגרפיים • האדם והחברה במרחב הכפרי ובמרחב העירוני • אדם ומקום – גבולות ותחומים המורה יבחר את הנושא ללמידה ולהעמקה בפרק: גאוגרפיה של נחשלות ומצוקה או תרבות מעצבת מרחב בעידן הגלובלי. בשלושת תחומי ההתמחות קיים מסלול בחירה "סייבר גאוגרפי". במסלול "הסייבר הגאוגרפי" תהיה העמקה במערכות מידע גאוגרפיות (GIS) באופן תיאורטי ובאופן מעשי במעבדות ייעודיות. המסלול מלווה על ידי חיל המודיעין בשילוב עם לימודים על ידי המדען הראשי של יחידת המיפוי בחיל המודיעין ונציגיו.	נושא 3: תמורות באוכלוסיית ישראל, בתפרוסת האוכלוסייה ובמפת ההתיישבות • מאפיינים דמוגרפיים, חברתיים וכלכליים של אוכלוסיית מדינת ישראל • ירושלים בירת ישראל • גלעין מול שוליים – אי שוויון מרחבי, דמוגרפי וכלכלי • למידה והעמקה בנושאים נבחרים מבין הנושאים הבאים: עיצוב המרחב היישובי בישראל והגורמים המשפיעים על העיצוב, ו/או תהליכי שינוי במרחב הכפרי ו/או העירוני ו/או תמורות ביישובים הערביים ו/או הדרוזיים ו/או הבדווים נושא 4: תמורות בכלכלת ישראל • שינויים במבנה הבסיס הכלכלי של ישראל • למידה והעמקה בשני נושאים מבין הנושאים הבאים: תמורות במרכיבי ענף החקלאות ומאפייניו ו/או תמורות בענפי התעשייה ובמקום מפעלים ו/או תמורות בענפי השירותים, המסחר והתיירות ובהתאמה השתלבות המשק הישראלי בכלכלה הגלובלית נושא 5: משאבים ותשתיות – היצע מוגבל וביקוש גדל משאבי טבע מוגבלים – למידה והעמקה בשני נושאים מבין הנושאים הבאים: מקורות מים, ו/או מקורות אנרגיה ו/או תכנון וניהול מערך התחבורה נושא 6: איכות הסביבה ופיתוח בר קיימא בישראל • הגורמים לפגיעה בסביבה • פיתוח בר קיימא – מחזון למציאות למידה והעמקה בשני נושאים נבחרים מתוך המפגעים הסביבתיים: זיהום גופי מים ו/או זיהום אוויר וקרקע ו/או מפגעי קרינה ו/או פגיעה בסובב הטבעי נושא 7: מאמרים עדכניים למידה והעמקה בשני מאמרים נבחרים המפורסמים מדי שנה בחוזר מפמ"ר מספר 1 פרק 2: גאוגרפיה של המזרח התיכון נושא 1: גבולות ותחומים במזרח התיכון • גורמים המשפיעים על תיחום החבל למידה והעמקה בשני נושאים מבין הנושאים הבאים: הקולוניאליזם כגורם להיווצרות מדינות במזרח התיכון ו/או מוקדי סכסוך במזרח התיכון והשפעתן על יציבותם של גבולות מדיניים ו/או הסכמי שלום באזור ו/או גורמים דתיים אתניים והשפעתם על היציבות הפנימית במדינות המזרח התיכון
---	--

נושא 2: קשרי גומלין טבע – אדם כגורם בעיצוב

המרחב במזרח התיכון

- התמודדות האדם בתנאי מדבר
- ריכוזי אוכלוסייה בעמקי הנרות ובמישורי חוף
- למידה והעמקה באחד מבין שני הנושאים: משאבי מים - זמינות ומחסור והתיישבות באזורים בעלי ייחוד אקלימי או מאגרי הנפט, הפקתם והשפעתם על ההתפתחות היישובית, הכלכלה והסביבה

נושא 3: אוכלוסייה ויישובים במזרח התיכון –

מאפיינים ותמורות

- תמורות דמוגרפיות במזה"ת
- ערים ועיור – בין מסורתיות למודרניות
- למידה והעמקה במבחר נושאים מבין: תנועות אוכלוסייה במזרח התיכון ו/או תהליכי השינוי בכפר המסורתי בעידן המודרני

נושא 4: הכלכלה במזרח התיכון – בין עולם

מתפתח לעולם מפותח

- גורמים לנחשלות מרחבית כלכלית במזרח התיכון
- אי שוויון מרחבי – כלכלי בין המדינות ובתוכן
- השפעת הגלובליזציה על כלכלת המזרח התיכון
- למידה והעמקה בשני נושאים מבין: מחקלאות מסורתית לחקלאות עתירת ידע ו/או מכלכלת נפט לכלכלת שירותים מתקדמים ו/או התיירות כמנוף לפיתוח כלכלי

נושא 5: תהליכים גאופוליטיים במזרח התיכון –

עימותים, הסכמים ושיתוף פעולה

- סכסוכים, הסכמים ושיתופי פעולה כלכליים
- וסביבתיים בין מדינות האזור

פרק 3: נתי"ב – ניתוח תופעות יסוד במרחב

(ניתוח חבל ארץ שלא נלמד)

- התמודדות האדם במרחב פיזי משתנה
- אוכלוסיות במרחב העירוני
- המרחב הכפרי והמרחב העירוני
- מרחב הפעילות הכלכלית
- פיתוח בר קיימא בהיבט מקומי וגלובלי

מדעי החברה-מקצוע בחירה ברמת 5 יח"ל

מורכב מצירופים של שני תחומי דעת מתוך הרשימה:

פסיכולוגיה, מדע המדינה, סוציולוגיה וכלכלה

ועבודת חקר באחד מהתחומים שנלמדו

פסיכולוגיה 2 יח"ל מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [לחצו כאן](#)

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) – אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) על המורה לבחור לפחות שני נושאי בחירה של עד 30 שעות
מבוא- הגדרת הפסיכולוגיה ותחומי עיסוק של הפסיכולוגיה (3 שעות).	מבוא- מושג המדע (2 שעות), אסכולות בפסיכולוגיה בראיה היסטורית (3 שעות).
למידה- הגדרת המושג (2 שעות), למידה ע"י התניות (5 שעות), למידה ע"י חיקוי כולל ויסות עצמי (6 שעות), גישות קוגניטיביות ללמידה (2 שעות).	אינטליגנציה- (11 שעות) הנעה וריגוש- (12 שעות)
לחץ- לחץ והמודלים המסבירים אותו (15 שעות), דרכי התמודדות עם הלחץ (8 שעות).	לחץ- אישיות ולחץ (3 שעות).
אישיות – התאוריה הפנומנולוגית של רוג'רס (10 שעות)- פרק זה עשוי להיחשב כפרק חובה או בחירה. יש לבחור נושא זה כחובה או את פרק אלטרואיזם.	אישיות – אישיות (2 שעות), התאוריה הפסיכואנליטית של פרויד (12 שעות), תאוריית הלמידה החברתית של בנדורה (8 שעות).
תאוריות בפסיכולוגיה התפתחותית- התקשרות (8 שעות), התפתחות האישיות ע"פ אריקסון (10 שעות).	תאוריות בפסיכולוגיה התפתחותית- בעיות יסוד בהתפתחות (4 שעות), תאוריית פיאז'ה (16 שעות).
חשיבה חברתית- סכמות, סוגי סכמות, נבואה המתגשמת מאליה (3 שעות).	חשיבה חברתית- ייחוס סיבה (8 שעות), עיוותים בייחוס (6 שעות), תפקידי הסכמות בעיבוד מידע (2 שעות).
עמדות, דעות קדומות והשפעה חברתית- מהן עמדות? מאפייניהן ומרכיביהן? (2 שעות) דעה קדומה (10 שעות), השפעה חברתית (8 שעות).	עמדות, דעות קדומות והשפעה חברתית- דרכי רכישה של עמדות (2 שעות), שינוי עמדות (5 שעות), תיאוריות איזון (8 שעות).
אלטרואיזם ועזרה הדדית- (8 שעות) פרק זה עשוי להיחשב כפרק חובה או בחירה. יש לבחור נושא זה כחובה או את פרק התיאוריה הפנומנולוגית של רוג'רס.	

מדעי החברה-מקצוע בחירה

מדע המדינה

2 יחידות לימוד מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
 לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
הגות מדינית: • הסופיסטים וסוקרטס • אפלטון • אריסטו • מקיאבלי • הובס • לוק • רוסו • הגל	הגות מדינית: • מרקס- המניפסט הקומוניסטי • מיל • מונטסקייה • ברנשטין
משטרים דמוקרטים • ר' מקאיבר- מקור הציות • אייזנשטדט- תכונות יסוד של המדינה המודרנית • ר' דאל- האדם הפוליטי • י' פרי- הדמוקרטיה עקרונית ומאפיינים • נויברגר- דמוקרטיה פלורליסטית ודמוקרטיה השתתפותית • ב' נויברגר – דמוקרטיות יציבות ולא יציבות	משטרים דמוקרטים אין
משטרים טוטליטריים • פרדריך ובז'ז'ינסקי- קווי האופי הכללים של הדיקטטורה הטוטליטרית • זקס- פונדמנטליזם : טוטליטריות חדשה • ליבמן – המושג מדינת ישראל ותפיסותיו בחברה הישראלית • יעל ישי – קבוצות אינטרס • דון יחיא וליבמן – דת ומדינה: חקיקה דתית • דינה גורן – כל תקשורת • מיכל שמיר – סובלנות פוליטית • גיורא גולדברג – המערכת המפלגתית	משטרים טוטליטריים • אבינרי- לבלוב מאוחר של לאומיות • אבינרי- המציאות חזקה מכל טוטליטריות • שטרנהל- הפשיזם כתרבות פוליטית חלופית • היטלר- אומה וגזע • מוסיליני – מתוך כתביו ונאומיו

בחינת עולים – אין

מדעי החברה-מקצוע בחירה

סוציולוגיה

2 יחידות לימוד מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%) אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית
פרק תרבות: (23 שעות) תת נושאים: קטגוריזציה, מיסוד ומוסדות חברתיים, טקסים, סטטוס, יחסי תרבות בחברה הטרוגנית, מהם הגורמים לשינוי תרבותי, כיצד חוקרים תרבויות. פרק: קבוצה (5 שעות) תת נושאים: השוואה בין קבוצות כיצד חוקרים קבוצות ניסוי? פרק משפחה: (7 שעות) תת נושאים: מודרניזציה אי שוויון במשפחה פרק: חברות (9 שעות) תת נושאים: מהן המטרות של תהליך החברות? מאמרים במה נבדלים תהליכי החברות בתוך החברה, ובמה הם נבדלים בין החברות השונות? מאמרים	פרק תרבות: (29 שעות) תת נושאים: מהי תרבות? מהם מרכיבי התרבות? מיגדר גישות תאורטיות לניתוח תרבות גישות לחקר תרבות מהם הגורמים להתפתחות תרבות הטרוגנית? כיצד משתנות תרבויות? פרק: קבוצה (18 שעות) תת נושאים: מדוע אנשים מתגבשים לקבוצות? מהי קבוצה? קבוצת השתייכות וקבוצת ההתייחסות סטטוס חברתי תפקיד חברתי קונפורמיות וסטייה תהליכי קבלת החלטות ומנהיגות בקבוצה מהם סוגי היחסים הנוצרים בעת מפגש בין תרבויות? מהי זיקתה של הקבוצה לחבר ההרחבה? פרק משפחה: (27 שעות) תת נושאים: מהי משפחה? במה דומות משפחות בחברות שונות ובמה הן נבדלות זו מזו? מה מייחד את המשפחה הפוסטמודרנית? מהן הדילמות של המשפחה הפוסט מודרנית – בעיה חברתית פרק: חברות (22 שעות) תת נושאים: מהו תהליך החברות? כיצד מתפתחת הזהות? גישות לחקר זהות סוכני חברות מין ומגדר תהליך התבגרות בחבר המודרנית במה נבדלים תהליכי החברות בתוך החברה, ובמה הם נבדלים בין החברות השונות?

בחירת עולים - אין

מדעי החברה-מקצוע בחירה

כלכלה

2 יחידות לימוד מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית 30%	נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון: 063281
• תעסוקת ואבטלה- שוק עבודה, סוגי אבטלה • כשלי שוק- השפעות חיצוניות, הפרטה, מוצרי זכות • תקציב ממשלה: סכמת התקציב, מדיניות פיסקלית • שוויון ועוני- עוני כתופעה כלכלית חברתית • פרק- מושגי יסוד במאקרו כלכלה- דוח מקו"ש.	• מבוא • מחסור, בחירה וויתור • עקומת התמורה • הון אנושי וצמיחה כלכלית • ביקוש והיצע – שוק המוצרים, • שוק מט"ח ושוק הכסף • כשלי שוק – סוגי כשלי השוק התערבות הממשלה בכשלי שוק • אי שוויון ועוני – עקומת לורנץ ומדד ג'ני • מושגי יסוד במאקרו כלכלה- המודל הקיינסיאני, מדיניות

לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר אפרת זילבר

לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (70%) שאלון בהערכה חלופית 12383 ולנבחי משנה 12382 לנבחנים בשאלון 12383:	נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 12381 ירושלים מאז התקופה הצלבנית
ירושלים עד התקופה הצלבנית תוכנית הלימודים נכתבה מראש עבור 90 שעות. תוכנית ההלימה מותאמת לכ- 70 שעות, כאשר בכל שנה ישנן תקופות מתחלפות. התקופות המתחלפות מפורסמות באתר המפמ"ר עבודת חקר בחירה: שני נושאים לבחירה מבין הנושאים הבאים, כאשר אחד מהם לפחות הוא אזור רגיונלי: אזורים רגיונליים: צפון הארץ, מישור החוף, ההר המרכזי והבקעה והנגב. יחידות נושאיות: ארכיאולוגיה באחת מבין התקופות, ארץ ישראל במחשבה ובהלכה. צפון הארץ מתוך התוכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התוכנית המוצגת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. תקופת האבן (1 שעה) והפסיפס האתני בצפון (8 שעות). 2. התקופה המוסלמית הקדומה (1 שעה). התקופה המוסלמית המאוחרת (2 שעות) והמאה ה-19 ותחילת המאה ה-20 (6 שעות). מישור החוף מתוך התוכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התוכנית המוצגת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. התקופה המוסלמית הקדומה (התקופה הערבית) (3 שעות) ותקופת המנדט (6 שעות). 2. התקופה המוסלמית המאוחרת (3 שעות) וההתיישבות לאחר הקמת המדינה (6 שעות). ההר המרכזי והבקעה מתוך התוכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התוכנית המוצגת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. שיבת ציון (2 שעות), התקופה הרומית המאוחרת (4 שעות) והשנים הראשונות לאחר הקמת מדינת ישראל (3 שעות). 2. התקופות הפרהיסטוריות (3 שעות), התקופות המוסלמיות (4 שעות) וים המלח (2 שעות). נגב מתוך התוכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התוכנית המוצגת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. אוצרות הטבע בנגב (6 שעות) ותקופת הברונזה (3 שעות). 2. הדרכים בנגב (3 שעות), הסתגלות האדם לחיים במדבר (3 שעות), התקופות הפרהיסטוריות (1 שעה) והנגב בחזון בן-גוריון (2 שעות). לנבחני משנה 12382: ירושלים מראשיתה ועד התקופה הצלבנית (תוכנית ההלימה מפורסמת באתר המפמ"ר); ושלשה האזורים הבאים: צפון הארץ; מישור החוף; ההר המרכזי והבקעה לפי ההנחיות לעיל (לשאלון 12383)	תוכנית הלימודים נכתבה מראש עבור 90 שעות. תוכנית ההלימה מותאמת לכ- 70 שעות, כאשר בכל שנה ישנן תקופות מתחלפות. התקופות המתחלפות מפורסמות באתר המפמ"ר.

פילוסופיה

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר לאה שילה

בחינת הבגרות בפילוסופיה היא בחינה בית ספרית
באישור מפמ"ר

לתוכנית הלימודים באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)

נושאים להערכה בבחינה (70%) סמל שאלון 040-381	נושאים להערכה חלופית (30%) סמל שאלון 040-283
	אחת מהאופציות הבאות:
1. אתיקה	הרחבה אתיקה+ הרחבה בתורת הכרה
2. תורת הכרה	2 נושאים מהנושאים הבאים: פילוסופיה פוליטית, אסתטיקה, פילוסופיה של הדת, מהי פילוסופיה, לוגיקה
3. נושא לפי בחירת המורה - 60 שעות	2 סוגיות מהסוגיות הבאות (צדק, גוף ונפש, מודרניזם ופוסט מודרניזם, דטרמיניזם וחופש, אקזיסטנציאליזם)

תקשורת

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: דורית באלין

[קישור לאתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%) סמל שאלון 056387	נושאים בהערכה בית ספרית (50%) סמל שאלון 056283 לנבחני משנה 056282
<u>הפקת פרויקט גמר בודאו</u> קריטריונים להערכה: הסרט כפרויקט גמר, תיק הפקה נייר עמדה פרויקט חצי גמר מפגש עם התלמיד/ה <u>הפקת פרויקט גמר ברדיו</u> קריטריונים להערכה: הקדמה והצגת התוכנית סיכום: ההפקה והרפלקציה סגנון הגשה יצירתית ומגוון: עטיפת התוכנית גוף התוכנית: תחקיר מקצועי ועריכה שיחה עם התלמיד/ה <u>הפקה בעיתונות כתובה</u> קריטריונים להערכה: נייר עמדה כתבת גמר פרויקט חצי גמר: ידיעה חדשותית ורפלקציה מאמר דעה ראיון עם התלמיד/ה <u>הפקה בצילום סטילס</u> קריטריונים להערכה: פרויקט חצי גמר תיק הפקה פרויקט גמר – תערוכה שיחה במעמד הבחינה נייר עמדה	<u>יחידה ראשונה:</u> - שפה ומציאות - שפות אמצעי התקשורת - ההיסטוריה של טכנולוגיות תקשורת - שפה וכוח (כאמור יש ללמוד את הנושא בכיתה י"א בצמוד לנושא תקשורת ודמוקרטיה <u>יחידה שנייה:</u> - מבוא: הקשר בין דמוקרטיה לבין תקשורת - אתיקה וחופש ביטוי: איזונים והגבלות על חופש הביטוי - תכני התקשורת: תיאוריות סדר יום, מיסגור, ספירלת השתיקה. - מתווכי התקשורת - קהלי התקשורת וההשפעות ו. מוסד התקשורת במשטר דמוקרטי <u>יחידת בחירה – תקשורת ותרבות</u> - גישות שונות למושג "תרבות" בתקשורת - תרבות וטקסטים בתקשורת: בין חזרתיות לחדשנות - תרבות, סולידאריות חברתית, כוח והתנגדות <u>יחידת בחירה – תקשורת וניו מדיה</u> - מה חדש במדיה החדשים? - אוטופיה ודיסטרופיה טכנולוגית "אוקיינוס המידע" ומנועי החיפוש ברשת - אינטראקטיביות וחברתיות ברשת - סוגיית הפרטיות - מדיה ואליומות <u>הערכה:</u> כיתה י' - יחידה ראשונה – הערכה חלופית (40%) כיתה י"ב – שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר (60%) ציון סופי: שקלול הציונים של הערכה חלופית (מכיתה י') והבחינה (בכיתה י"ב)

אגף מורשת

תנ"ך (ממלכתי וממ"ד)

תלמוד (ממ"ד)

תורה שבעל פה (ממ"ד וממלכתי)

מחשבת ישראל (ממ"ד וממלכתי)

מורשת איסלם

מורשת נוצרית

מורשת דרוזית

תנ"ך ממלכתי

2 יחידות לימוד - מקצוע חובה

מפמ"ר: ענת צידון

החלת תוכנית הלימודים החדשה בשנת הלימודים תשע"ט:
תלמידי כיתה י' בתשע"ט, החלו ללמוד על פי תוכנית הלימודים החדשה,
ויבחנו בשנת תש"ף במתכונת החדשה בלבד

תלמידי י"ב בתש"ף בלבד ילמדו ויבחנו על פי התוכנית המפורטת.

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר:
[תוכנית הלימודים 70 30](#)

מבנה השאלון

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה : [שאלון לדוגמה](#)

נושאים בהערכה ביחידות (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
סמל שאלון 001-283 לנבחני משנה 001-282	סמל שאלון 001-281
פרקי הלימוד מספר בראשית: עלילות ראשית וסיפורי האבות ספרות החוק ספרות החכמה	- היסטוריוגרפיה ונבואה - נושאי החובה והרחבה: -נביאי אמת ושקר -תגובות לחורבן -שיבת ציון -חוק -חכמה

תוכנית הלימודים תנ"ך ממלכתי (החל מתשע"ט)

רציונאל מבנה הבחינה ודוגמא לשאלות מופיע באתר תנ"ך ממלכתי
רציונאל מבנה הבחינה ודוגמא לשאלות מופיע באתר תנ"ך ממלכתי

נושאים בהערכה ביחידות (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
סמל שאלון 001-263 לנבחני משנה 001-262	סמל שאלון 001-261
- עלילות ראשית - חובה (15%) - בחירה מאחד הנושאים הבאים (15%) : "על אהבה וחסד" -פרקים משיר השירים רות ומשלי - או "בין שאול ודוד" - פרקים נבחרים משמואל א' ו- ב'	- בראשית - שמות - נושאי בחירה

תנ"ך ממלכתי

3 יחידות לימוד – השלמה ל- 5 יח"ל

תלמידי י"ב בתש"ף בלבד ילמדו ויבחנו על פי תוכנית הלימודים המפורטת להלן.

תלמידי י"א בתש"ף ילמדו ויבחנו בהתאם לתוכנית הלימודים החדשה ליחידות המורחבות. תפורסם באתר תנ"ך ממלכתי

[קישור לשאלון לדוגמה לאקסטונים המאחד בין היחידה השלישית והחמישית](#)
[קישור לשאלון לדוגמה ליחידה הרביעית](#)

נושאים בהערכה ביחידות (70%) סמל שאלון 001-382 לנבחני משנה 001-382	נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 001-381
היחידה החמישית היא יחידה בית ספרית – נשים במקרא. היחידה השלישית, מנהיגותם של משה ודוד. בית הספר יכול לקבוע את דרכי ההערכה ביחידות אלה, וכחלופה את תוכנית הלימודים ביחידה החמישית.	בחינה חיצונית תהיה על היחידה הרביעית - מגילות

תלמידי י"א בתש"ף ילמדו ויבחנו בהתאם לתוכנית הלימודים החדשה ליחידות המורחבות

נושאים בהערכה ביחידות (70%) סמל שאלון 001-362 לנבחני משנה 001-362	נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 001-1361
"שייכות וזרות" - פרקים נבחרים מספרות המקרא "מנהיגות במבחן" - פרקים נבחרים מספרות המקרא	"הולך נגד הרוח" - פרקים נבחרים מספרות המקרא

תנ"ך ממלכתי

2 יחידות לימוד לעולים חדשים

מקצוע חובה

מפמ"ר: ענת צידון

החלת תוכנית הלימודים החדשה לעולים חדשים בשנת הלימודים תשע"ט:
תלמידי כיתה י' בתשע"ט החלו ללמוד על פי תוכנית הלימודים החדשה,
ויבחנו בתש"ף במתכונת החדשה בלבד.

תלמידי י"ב עולים בתש"ף בלבד, ילמדו ויבחנו על פי התוכנית המפורטת
להלן.

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [תוכנית הלימודים](#)

[תוכנית הלימודים לעולים 70 30](#) [מבנה ושאלון לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 001-284	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 001-283
ראשית: • בריאת העולם • אבות האומה • עבדות וחירות עם וארצו • מהתנחלות לשופטים ולמלוכה • עם אחד שתי ממלכות • גאולה ותקומה	המסגרת החוקית של העם רות- הגירות הראשונה

תלמידי י"א עולים בתש"ף ילמדו ויבחנו על פי תוכנית הלימודים החדשה לעולים חדשים
רציונאל ומבנה הבחינה [מופיע באתר תנ"ך ממלכתי](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 001-264	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 001-263 לנבחני משנה 001-252
• בראשית • שמות • נושאי בחירה	• עלילות ראשית חובה (15%) • בחירה מאחד הנושאים הבאים (15%): "על אהבה וחסד" - פרקים משיר השירים רות ומשלי או "בין שאול ודוד" - פרקים נבחרים משמואל א' ו- ב'

תנ"ך ממלכתי-דתי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: יהודה טרופר

[קישור לתוכנית הלימודים](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 002381 וגם 002371	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 002383 ולנבחני משנה 002382
בראשית – מאדם עד אברהם, אברהם ושרה, יעקב ועשיו, יוסף ואחיו	במדבר – המסע הראשון בשנה השניה והמסע האחרון בשנה הארבעים
ספר יונה	שמואל ב – מלכות דוד בירושלים
מלכים ב - מעוזיהו ועד חזקיהו	מלכים א – פרקי שלמה ופרקי אליהו
ישעיהו – הקדשה, מסע סנחריב, חזון הגאולה, קרבנות וצומות	
תהילים – מזמורי געגועים ובטחון	
דברים – סוגיות הארץ הטובה, הברית, סוגיות חברה ושלטון (לבחירה), מותו של משה	
מלכים ב – ממנשה ועד החורבן	
ירמיהו – ערב החורבן	
עזרא ונחמיה – סוגיות בשיבת ציון	

תנ"ך ממלכתי-דתי

5 יחידות לימוד – מקצוע מורחב

מפמ"ר: יהודה טרופר

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה בית ספרית (20%) חלק זה בלבד משותף לרמת 3 יח"ל	נושאים בהערכה חיצונית (50%)
סמל שאלון 002583 ולנבחי משנה 002582	סמל שאלון 002383 ולנבחי משנה 002382	נושאים אלה ייבדקו ב- 2 אירועי הערכה (25% + 25%) סמל שאלון 002581 וגם 002571
יחידה הגמול (פרקי גמול בתורה, מזמור ע"ג וספר איוב) – יחידת חובה	במדבר – המסע הראשון בשנה השניה והמסע האחרון בשנה הארבעים	בראשית – מאדם עד אברהם, אברהם ושרה, יעקב ועשיו, יוסף ואחיו
	שמואל ב – מלכות דוד בירושלים	ספר יונה
יש לבחור 2 יחידות מתוך 5 היחידות הבאות:	מלכים א – פרקי שלמה ופרקי אליהו	מלכים ב - מעוזיהו ועד חזקיהו
		ישעיהו – הקדשה, מסע סנחריב, חזון הגאולה, קרבנות וצומות
		תהילים – מזמורי געגועים ובטחון
		דברים – סוגיות הארץ הטובה, הברית, סוגיות חברה ושלטון (לבחירה), מותו של משה
		מלכים ב – ממנשה ועד החורבן
		ירמיהו – ערב החורבן
קום והתהלך (לימוד תנ"ך בשילוב סיורים)		עזרא ונחמיה – סוגיות בשיבת ציון
דמויות מופת		
ארבעה נביאים שהתנבאו באותו פרק		
מחשבת ארץ ישראל במקרא		
פרשנות רש"י ורמב"ן		

תלמוד בחינוך הממלכתי דתי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: הרב ד"ר יהודה זולדן

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 006-383	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 006-381
	2 יח"ל 22 דפי גמרא עם מפרשים
0.9 יח"ל דינים-מהלכות ציצית ותפילין, מהלכות משפחה, מהלכות שבת וחול המועד, 10 נושאים אקטואליים {תשובה: תפילה בציבור, שמירת הגוף מסכות, זהירות בדרכים, לשון הרע ורכילות, העוני והעני, קשרי עובד מעביד, מצוות יישוב ארץ ישראל, מלחמות ישראל, תקנת יום העצמאות}	0.1 יח"ל מבוא לתורה שבעל פה

תלמוד בחינוך הממלכתי דתי

2 יחידות לימוד השלמה ל- 5 יח"ל

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 006-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 006-283
1.4 יח"ל: 16.5 דפי גמרא עם מפרשים	0.6 יח"ל: 5.5 דפי גמרא עם מפרשים

תורה שבעל פה בחינוך הממלכתי דתי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: הרב ד"ר יהודה זולדן

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 005-381 וגם 005-371	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 005-383
8 דפי גמרא עם רש"י או במעגלי המשנה - לקט משניות עם מפרשים	דינים- מהלכות שבת וחול המועד, מהלכות בין אדם לחברו, מהלכות כשרות, 5 נושאים אקטואליים [תשובה; זהירות בדרכים; לשון הרע ורכילות; מצוות ישוב ארץ ישראל; תקנת יום העצמאות]
יחידת בית חינוך ומשפחה	
מבוא לתורה שבעל פה	

2 יחידות לימוד השלמה ל- 5 יח"ל

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 005-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 005-283
8 דפי גמרא עם רש"י או לקט מצוות מספר החינוך	
מיחידת אגדה או מיחידת תפילה כמפגש או מיחידת משנה ב או מיחידת ספרות השו"ת	מיחידת אגדה או מיחידת תפילה כמפגש או מיחידת משנה ב או מיחידת ספרות השו"ת או מיחידת גמרא

תורה שבעל-פה בחינוך הממלכתי דתי

3 יחידות לימוד לעולים חדשים

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 005-384 וגם 005-374	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 005-383
הלכה ומבוא לתורה שבעל פה	מתנאים עד פוסקי זמננו
בית חינוך ומשפחה	

2 יח"ל השלמה ל- 5 יח"ל לעולים חדשים

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 005-284	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 005-283
6 דפי גמרא עם רש"י או לקט מצוות מספר החינוך	אגדה או משנה או ספרות השו"ת או תפילה כמפגש
אגדה או משנה או ספרות השו"ת או תפילה כמפגש	

תורה שבעל-פה ומשפט עברי (ממלכתי)

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: יוספה משולם

תוכנית הלימודים בתורה שבעל-פה ומשפט עברי

קישור למידע על השאלון החיצוני

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

קישור למידע על הערכה בית-ספרית

נושאים בהערכה חיצונית (50%) סמל שאלון 007-281	נושאים בהערכה בית ספרית (50%) סמל שאלון 007-383 נבחני משנה 007-382
שני נושאים לבחירה: • משפט ויושר • דברים שבינו לבניה • הורים וילדים	יחיד וחברה + שתי יחידות לבחירה/מיזם/תהליך חקר/PBL • אני וסביבתי (יחידה מתוקשבת) • רשות הרבים • מן המקורות על ארץ ישראל • החקיקה • גרות וגיוור • מסע בעקבות נדודי הסנהדרין • (בשילוב סיורים לימודיים באתרי מורשת) • עם וארצו • "פסח- מדור לדור" • אבות ועוד.. • פנימיות וחיצוניות • מסורת וחידוש • "תלמודטרון"- מדרש מודרני בשילוב אמנויות הבמה • נושאים נוספים באישור מפמ"ר

מחשבת ישראל ממלכתי דתי

1 יח"ל - חובה

(בשילוב עם ספרות 1 יח"ל – 2 יח"ל)

מפמ"ר: הרב הד"ר יוחאי רוזיק

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 038-181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 038-183
1. האדם מחפש את עצמו 2. אני מאמין – (חובת היבחנות) 3. אמונה ומידות 4. אמונה בשעת משבר 5. אמונה תרבות ויצירה 6. גאולה וימות המשיח 7. החיים והמוות הערה : בתהליך ההלימה יבחנו על אחד הפרקים מתוך 1. 3. 6. 4. (פרק 2 – חובה) ועל אחד הפרקים 5. או 7	<u>אחד מתוך הפרקים הבאים:</u> 1. האדם מחפש את עצמו 3. אמונה ומידות 4. אמונה בשעת משבר 6. גאולה וימות המשיח
הנ"ל נתון לבחירת ושיקול דעת בית הספר. סה"כ התלמיד יבחן בהערכה חיצונית על 3 פרקים (2 ארוכים כולל הפרק השני ופרק אחד קצר)	

מחשבת ישראל ממלכתי דתי

3 יחידות לימוד השלמה ל- 5 יח"ל

נושאים בהערכה בית ספרית (70%) סמל שאלון 038-383 לנבחני משנה 038-382	נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 038-381
<u>אחד מהנושאים הבאים:</u> תפילה אמונת חכמים דת ומדע	<u>יחידה שלישית- הרחבה:</u> <u>אחד מהנושאים הבאים:</u> תורה ומצוות עם ישראל עם סגולה בחירה והשגחה
<u>יחידה רביעית:</u> תוכנית לימודים בית ספרית עליה יש לקבל את אישור המפמ"ר (דוגמאות ליחידות לימוד בית ספריות: יחידת מידות, מעמד האישה ביהדות, טעמי המצוות...). הנושא ייבדק בחלופות הערכה ומבחן פנימי בית ספרי	
<u>יחידה חמישית:</u> תוכנית לימודים בית ספרית עליה יש לקבל את אישור המפמ"ר. בית הספר מעריך את תלמידיו, באופן ובשיטה המתאימים לו.	

מחשבת ישראל - ממלכתי

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: טליה אפיק - גרוסמן

קישורית לתוכנית לימודים ולשאלון בגרות לדוגמה

בנוסף לכך, דרכים מגוונות להערכה בית ספרית: סיורים לימודיים,
עבודות חקר, בחינה בית-ספרית, מגוון דרכים לחלופות בהערכה
בנושאים שונים מידע מפורט על מבנה תחום הדעת, דרכים ללמידה
משמעותית וכלל דרכי ההערכה באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 039-281	נושאים בהערכה בית ספרית (70%) סמל שאלון 039-383
בחירה של אחד הנושאים:	תכנית בית-ספרית מודולרית מתוך הנושאים הבאים, ועל פי קריטריונים של מבנה תכנית הלימודים (בחינה ומגוון דרכי הערכה חלופית):
• "שמונה פרקים" לרמב"ם • "את שאהבה נפשי": אהבה זוגיות במחשבת ישראל • טוב ורע בהגות היהודית	• "ובחרת בחיים" – ערך חיי אדם במחשבת ישראל • מעגלי שייכות – זהות יהודית בעולם משתנה • אח-אחר-אחריות • משנתו ההיסטורית של ר' יהודה הלוי • משבר האמונה בעת החדשה • ארץ ישראל בהגות הציונית • חלונות חג (חצי יחידה) • ועוד
	נושאים מהבאים שלא נבחנו בהערכה חיצונית:
	• "שמונה פרקים" לרמב"ם • "את שאהבה נפשי": אהבה זוגיות במחשבת ישראל • טוב ורע בהגות היהודית
	וכן בחירה בדרכי לימוד והערכה חלופיים בנוסף לנושאי הלימוד (30%):
	• סיורים לימודיים במחשבת ישראל • עבודות חקר

מורשת ודת איסלם

1 יחידת לימוד – מקצוע חובה

מדריך מרכז: מחמוד עומרי

תכנית הלימודים המעודכנת

מידע על דרכי ההיבחנות והערכה

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית אינטרניים (70%) / אקסטרניים (30%)
יחידה 1 – סמל שאלון 047183 - אינטרניים	יחידה 1 - שאלונים 047181 / 047182
מושגים פילוסופיים על האמונה בנסתר, פרשנות, הפרת האמונה בחירת טקסטים ספרותיים, דוגמאות, סוגי פרשנות פיתוח חשיבה, ניקוד והתפתחות נושאי הקוראן דוגמאות וטקסטים, פרשנות, מסקנות וחוקים תפילות בחירה, צום, צדקה, עלייה לרגל (חג) חברי הנביאים המאמינים הראשונים, התנגדות קורייש (שבטי מכה) בניית הכעבה פרשנות: הסכם חודיביה... קשרי משפחה וחברה כבוד השכן והחובות כלפיו חוקי השמירה על הסביבה.	האמונה באל אחד, המלאכים, הנביאים, הספרים, יום הדין, הגורל הכרת מובן המילה קוראן בשפה הערבית, מושגים, היסטוריה, כתיבה, מטרות הכרת מושגי יסוד בנושא, מקורות, כתיבה ושמירה הכרת מאפייני ההלכה, יסודו האסלאם והמושגים טהרה ותפילה חיי הנביא, תכונות הצדק והנאמנות, קבלת השליחות, מהלך התפתחות האסלאם חשיבות הערכים בחברה בריאה תכונות המורה והתלמיד, יחסים ונימוסים, סובלנות ורחמנות, נאמנות וצדק, נימוסי הכניסה למסגד
	יחידות 2-5 שאלונים 47481 / 47482
מחקר ניתוחי הנביאים המרכזיים והספרים הקדושים, עקרונות וערכים העולים מהם מחקרים בנושא הקוראן – לימוד וניתוח של מחקרים בנושאים (לבחירה)	האמונה באל יתעלה – תכונות, שמות קדושים, אחרית הימים, שכר ועונש הקוראן ומדעי – מדע הפרשנות – שפה, מושגים, מקורות וסוגים חשיבות הקריאה הנכונה בקוראן ופירושו דנים ומעמדם, יישום של הקריאה והיכרות עם סגנון הקוראן סורת הפתיחה וחשיבותה, פסוקים מתוך סורת הפרה (תכונות בני אדם לסוגיהם) – הסבר, פרשנות ודינים וסורת האור.
לבחירה: חקר ניתוחי של מלומדים מתחום החדית' וכתביהם ניתוח מקורות החדית', חשיבותם ומטרותיהם חקר ניתוחי בנושא שלושה חדית'ים	החדית', מקורותיו, חשיבותו, מטרותיו, סוגיו ומדעיו. חדית'ים נבחרים בנושאים: יהודים ונוצרים, נישואין מטעמי דת, מעמד התפילה, ...
לבחירה: חוקרים ומנתחים את דמויות ארבעת הח'ליפים ואת האסכולות ההלכתיות שלהם או נושאים נבחרים בהלכה	ההלכה האיסלאמית – מקורותיה וחשיבותה, שפה ומושגים. מקודות החקיקה האיסלאמית והיכרות עם טקסים וחלק מהדינים. עמודי האסלאם (עבודת האל) הלכה ומצוות דיני המשפחה – חובות וזכויות בני הזוג בהסכם נישואין.
לבחירה: חקירה וניתוח של ציווי הידוע ואיסור המגונה; מלחמת האסלאם למען חידוש בהלכה או השוויון החברתי: חשיבותו וסוגיו; תפקיד השיפוט באסלאם	טיהור הנפש והתיקון [אלתהדיב] - ערכים ותכונות
לבחירה מחקרים בנושא: קורות החיים של הנביא והתפתחותם קורות - סיבות, תוצאות ולקחים מחקר ניתוחי בנושאים הבאים בחירת האי ערב כערש האסלאם; הגאולה ושאריות החניפיה בה; הקשר בין הקריאות משמיים	קורות החיים של הנביא-ניתוח אירועים מהילדות עד הפטירה - שלבי הקריאה לאסלאם התפתחות יסודות השלטון המוסלמי במדינה

מורשת ודת נוצרית

1 יחידת לימוד – מקצוע חובה מדריך מרכז: דיקאן ג'ריס מנסור

קישור לתוכנית הלימודים

שאלון בגרות הערכה חיצונית לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 073-181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 073-183
הכנסייה, התפילה ושליחות החילוניים. הכניסה / الصلاة וرسالة العلمانيين: - מבוא, קהילת המאמינים היו לב אחד. (הכנסייה) וכלן جماعة المؤمنين قلبا واحدا. - הגיעו גם. לכרם! (השליחות של המאמינים החילוניים). תאלו אתם אישא الى كرمي! (رسالة العلمانيين). مقارنة مع المكرسين. - מן השפתיים התפילה של הלב. (תפילה). من صلاة الشفتين الى صلاة القلب. (الصلاة). שבעת הסודות: הסודות כדי לבנות את הכנסייה. الاسرار السبعة: - الاسرار تبني الكنيسة. - שבעת הסודות: הסודות לבניית הכנסייה. الاسرار السبعة: - الاسرار تبني الكنيسة. - הטבולים ישמחו! סוד הטבילה. يا ايها المعمدون افرحوا! (العاد). - עדים של המשיח בפני העולם ("מתן הקביעות"). شهود للمسيح امام العالم (التثبيت). - מסביב לשולחן המילה ולחם הקודש של האדון (סעודת האדון או הסעודה האוקריסטית). حول مائدة الكلمة وجسد الرب (الافخارستيا). - הוא חזר לביתו (סוד החזרה בתשובה) فقام ورجع الى بيته. (سر التوبة). - הייתי חולה ובקרתם אותי (משיחת החולים) كنت مريضا فزرتوني (مسحة المرضى). - ביתנו הכנסייה (סוד הנשואים). اسرتنا كنيسة ببيتية (سر الزواج). המשלים האמטל: - מבוא למשלים مقدمة عن الامثال. - האיש הנבון אשר בנה את ביתו על הסלע והאיש הטיפש אשר בנה ביתו על חול מלל البيت المنيع. - הבן האבוד مثل الابن الضال. - משל הזורע مثل الزارع. - הגפן האמתית והכורם مثل الكرمة والكرام. החגים הנוצרים האידא המסיחית: - מבוא לחגים مقدمة عن الاعياد المسيحية (الرئيسية). - הבשורה البشارة. - חג המולד الميلاد. - חג ההתגלות الظهور الالهي معمودية السيد المسيح له المجد. - יום ראשון של כפות התמרם (Palms Sunday) دخول السيد المسيح لاورشليم (الشعاعين). - חג הפסחא قيامة السيد المسيح له المجد (القيامة/الفصح). - העלייה לשמיים صعود المسيح الى السماء. - חג השבועות حلول الروح القدس على التلاميذ وام الله السيدة مريم العذراء بعلية صهيون بالقدس(عيد العنصرة).	עבודת חקר והצגתה: 1. עבודה אשר תשמש כהערכה חלופית במסגרת 30% מן החומר הנלמד על פי העקרונות ללמידה משמעותית והמחונן אשר יוצע להלן כנספח. على الطالب ان يقدم وظيفة بحث وان يعرضها امام الطلاب والمعلم/ الموضوع. הנושאים לדוגמה اقتراحات لوظائف البحث: - מנהגים ומשמעותם/ العادات والتقاليد المسيحية. - מקומות קדושים/ اماكن المقدسة واهميتها. - ערכים משותפים قيم مشتركة. - דמויות מופת – קדושים למיניהם. مبريت - הקודמת וברית החדשה. شخصيات من الكتاب المقدس او قدسين. - חגים ומועדים. تاريخ الاعياد المسيحية. - זרמים וקבוצות נוצרים-השוואה - חפצי אמנות ומורשת. شيلوب اרגولיה /او - ארכיטקטורה ומשמעותה. تعددية الطوائف المسيحية تاريخها واصلها وطقوسها. - עזרה לאחר למשל לא תעמוד על דם רעך, - השומרון הטוב, ומושגי העזרה לאדם בעת צרה במקורות המוסלמים. مساعدة الاخر مثل السامري الرحيم /او السامري الصالح. ימי שיא يوم التربية الدينية سابقة افضل وظيفية יוצגו שלושה ימי שיא בהם העבודות המצטיינות תוצגנה באירוע שיקלו את כלל התלמידים המשתתפים בפרויקטים הללו.

מורשת דרוזית

1 יחידת לימוד - מקצוע חובה

מפמ"ר : ג'מיל חטיב

קישור [לתוכנית המפורטת](#) באתר המפמ"ר

שאלון 027182 כולל את חומר הלימוד המהווה 70% ואת זה המהווה 30%

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 027181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 027183 ולנבחני משנה 027182
ההקדמה מי הם הדרוזים	אחדות בורא עולם
שבעת העקרונות - פדאאל	המצוות והאיסורים אואמר ונואהי
סגירת מדהב אלתווחיד	דתיים וחילוניים עוק'אל וג'והאל
מקורות מדהב אלתווחיד מאפיינים והשתלבות	בחירת נושא במורשת לכתיבת מטלת ביצוע, פורטפוליו ואחר
העדה הדרוזית בישראל	
מקומות קדושים בישראל - מקאם הנביא שועייב.	

תלמידים דרוזים שלומדים בבתי ספר שאינם דרוזים נדרשים להשלים יחידה נוספת -
שאלון 027-162 המפורטת [באתר הפיקוח](#).

נושאים בהערכה חיצונית (100%) סמל שאלון 027-162
מעמד המקומות הקדושים וחשיבותם לדרוזים
דמויות ומנהיגים
מקומות קדושים בישראל - הנביא חדר ונביא סבלאן

אגף שפות

עברית (יהודים, ערבים, דרוזים)

ערבית (ערבים, דרוזים ודוברי עברית)

אנגלית

עולם הערבים והאסלאם

צרפתית

רוסית

ספרדית

אמהרית

איטלקית

גרמנית

סינית

יידיש

עברית

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה מפמ"ר: תומר בוזמן

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית לנבחני משנה ואקסטרניים 30% סמל שאלון 11282	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל 11283	נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון 11281
הבנה והבעה הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, לרבות מיזוג מידע, אוצר מילים ואמצעים רטוריים כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה. הבעה: כתיבת טיעון בזיקה לטקסטים.	הבנה והבעה הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, לרבות מיזוג מידע, כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה. הבעה: כתיבת טיעון תהליכית, המבוססת על מאמרים ותשתיות ידע, והצגתה בתלקיט	הבנה והבעה הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, לרבות מיזוג מידע, כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה. הבעה: כתיבה ממוזגת לצורכי סקירת ספרות, כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה.
	לשון תחביר – הוראת פרקים נבחרים כמצוין בחוזר המפמ"ר או מערכת הצורות – הוראת פרקים נבחרים כמצוין בחוזר המפמ"ר	לשון שם המספר, אותיות השימוש ונטיית מילות היחס תחביר – הוראה מקיפה ומעמיקה כמפורט בחוזר המפמ"ר. או מערכת הצורות – הוראה מקיפה ומעמיקה כמפורט בחוזר המפמ"ר.

עברית

2 יחידות לימוד לעולים חדשים – מקצוע חובה

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת

נושאים בהערכה חיצונית לנבחני משנה ואקסטרניים 30% סמל שאלון 11272	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל 11273	נושאים בהערכה חיצונית לעולים חדשים רמה ג 70% סמל שאלון 11274	נושאים בהערכה חיצונית לעולים חדשים רמה א-ב 70% סמל שאלון 11284
<u>הבנה והבעה</u> הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה: כתיבה בזיקה למאמרים או שאינה בזיקה אליהם	<u>הבנה והבעה</u> הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה: כתיבה בסוגות שונות ולמטרות מגוונות כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה בעל פה: ריאיון, שיח מתוכנן או דיון, הרצאת דברים (פרזנטציה)	<u>הבנה והבעה</u> הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה: כתיבה בסוגות שונות ולמטרות מגוונות כמפורט בחוזר המפמ"ר	<u>הבנה והבעה</u> הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה: סיכום ממוג של שני מאמרים
<u>לשון</u> - מערכת הצורות: הפועל והשם - שם המספר ומילות היחס - תחביר	<u>לשון</u> - תחביר - מערכת הצורות: הפועל והשם	<u>לשון</u> - השם - הפועל - מילות היחס - תחביר - שם המספר	<u>לשון</u> - תחביר - שם המספר - הפועל - השם - מילות היחס

עברית לבית-הספר הערבי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: ד"ר האני מוסא

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשינויים בשאלון 014381](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 014-385	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 014-381
הבעה בעל פה: • הרצאות דברים (פרזנטציה) • קריאה בקול של טקסטים ספרותיים • ראיון • ארגון תלקיט ורפלקציה • שיחה • משחקי תפקידים • דיון בציור, בצילום, במשדר רדיו או טלוויזיה	• סוגי טקסטים • הבנת הנקרא • שירה וסיפורת • הבעה בכתב • ידע לשון: דרכי גזירה, צורנים, נטיית הפועל, נטיית השם, שם המספר, מילות קישור, מילות יחס ותיקוני לשון

עברית לבית-הספר הערבי

2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יחידות

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 014-283, נבחני משנה 014-282	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 014-281
• מאמרי הגות • סיפורים קצרים • שירת אלתרמן וזך • שירת נשים • מילונאות	• טקסטים מן המקורות • אגדות • סיפורת • שירת ספרד • שירת דור תש"ח • שירה צעירה • ידע לשון ("): נטיית הפועל, משמעויות מבנה, תחביר, תורת ההגה והצורות

* ייתכנו שינויים

עברית לבתי ספר דרוזים

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

(1 יח"ל – הבנה והבעה בכתב,

1 יח"ל – לשון, 1 יח"ל – ספרות)

מפמ"ר: איאד מוהנא

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 015-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 015-383 נבחני משנה 015-382
• הבעה בכתב • הבנת הנקרא • דרכי גזירה • צורנים • נטיית הפועל בגזרות הבסיסיות • משקלי השמות השגורים • תקינות לשונית • תופעות בסיסיות בתורת ההגה • שם המספר • פרקים נבחרים מהמקרא • שירת ספרד • שירה חדשה • שירה בת זמננו • הסיפור הקצר • סיפור פואנטה • סיפור עם	• הבעה בכתב • הבנת הנקרא • נטיית הפועל בגזרות המורכבות • משקלי השמות המורחבים • תופעות מעמיקות בתורת ההגה • תחביר • משנה • אגדה • שירת ספרד • שירה חדשה • שירה בת זמננו

עברית לבתי ספר דרוזים

2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל
(1 יח"ל – הבעה בעל-פה, 1 יח"ל – עבודת חקר)

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 015-283 נבחני משנה 015-282	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 015-285
עבודה בתחום הספרות בנושא המעניין את התלמיד ובהנחיית המורה, כגון: ז'אנר, תקופה, יצירה משמעותית, מוטיב, השוואה בין יצירות וכדומה. העבודה תיכתב בהתאם לכללי הכתיבה האקדמית. יחידה זו תכלול אף הצגה של העבודה והרצאה עליה.	הבחינה תיערך בעברית מדוברת בכל סוגות הדיבור.

ערבית לערבים

3 יח"ל - מקצוע חובה הבנה, הבעה ודקדוק - 2 יח"ל

(המקצוע "ערבית לערבים" מורכב משאלון בהבנה, הבעה ודקדוק בהיקף של 2 יח"ל המפורט להלן ומשאלון בספרות בהיקף של 1 יח"ל המפורט באגף רוח וחברה)

מפמ"ר: ד"ר ראוייה בורבארה

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים הערכה חיצונית (70%) סמל שאלון: 020-381	נושאים בהערכה בית-ספרית (30%) סמל שאלון: 020-383
פרק ראשון: קריאה והבנה • תת נושאים: • טקסט עיוני • מכתב רשמי • מכתב אישי • מכתב רשמי • טקסט נרטיבי • טקסט שירי פרק שני: הבעה בכתב • תת נושאים • טקסט עיוני • מכתב רשמי • מכתב אישי • מכתב רשמי פרק שלישי: דקדוק • קישור לנושאים	• חלופות ההערכה הבית ספרית המאושרות 20%: • מיזם כתיבה • מטלת ביצוע • עבודת חקר • פורטפוליו • ועבודה על יחידות אוריינות דיגיטליות 10% • נושאים בדקדוק: המסומנים בירוק • קישור לנושאים

המקצוע "ערבית לערבים" ניתן להרחבה ל- 5 יח"ל:

א. **3 יח"ל החובה:** 2 יח"ל בלשון סמל שאלון: 020-381 + 1 יח"ל בספרות סמל שאלון: 020181 +
הערכה בית-ספרית סמל שאלון 020-383

ב. **2 יח"ל בחירה:** עבודת חקר בספרות 020-273 או
בלשון 020-283 + בחינה חיצונית בלשון סמל
שאלון: 020-281 או בחינה חיצונית בספרות 020-271.

[קישור לנושאים בלשון](#)

ערבית לדרוזים

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

(2 יח"ל הבנה, הבעה ולשון + 1 יח"ל ספרות)

מפמ"ר: וופא מועדי

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#) [ולדוגמאות נוספות](#)

2 יח"ל הבנה, הבעה ולשון

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
הבנה הנקרא כל סוגי הטקסטים בדגש על טקסטים עיוניים, כולל גם כל מיומנויות היסוד בקריאה וההבנה לפי ממדי ההבנה והחשיבה השונים.	
הבעה בכתב כתיבת טקסט עיוני/ספרותי לפי ההוראה שבמטלה.	
הבעה בעל פה והאזנה (פרק לימוד חובה, אך בשלב זה עדיין לא משולב בבחינה החיצונית)	
לשון דקדוק: תחביר וצורות כל הנושאים שהם הבסיס לרכישת השפה וההבנה (ראו פירוט בת"ל)	לשון דקדוק: תחביר וצורות הוצאו נושאים מהפרקים שהם לא בסיס הידע בלשון (תחביר וצורות) שהתלמיד יכול להרחיב את הידע שלו בהם באמצעות עבודה חקר משולבת עם הספרות. למשל: الصفة المشبهة، صيغة التفضيل، الإعلال والإبدال، إعراب بعض أسماء الإشارة، الميزان الصرفي، الفاء الواقعة في جواب الشرط، التعجب.

ערבית לדרוזים

יחידה אחת ספרות

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה ולדוגמאות נוספות

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-371
ספרות: הוצאנו להרחבה: טקסטים של פרזזה מימי הביניים (קבוצה א'). טקסטים של שירה מודרנית (קבוצה ב'). טקסטים של פרזזה מודרנית (קבוצה ג') המורה יבחר קבוצה אחת משלושת הקבוצות המוצעות להעמקה והרחבה: קבוצה א': משלים וטקסטים קלאסיים- פרזזה של ימי הביניים, קבוצה ב': שיר מודרני, קבוצה ג': שיר מודרני: - מרש הגרוב - תפארת ומתקן - תיבחר אחת השיטות להערכה בית ספרית מהשיטות המוצעות: 1. עבודת חקר: התלמיד יחקור, יתעמק בנושא הנבחר. 2. תלמיד (פורטפוליו): תיעוד למידה, מבדקים, מצגת, כתיבה יצירתית בעקבות היצירה הנלמדת, ותוצר (כרזה, סמניה, ציור, דגם וכל תוצר אומנותי אחר...) 3. מטלת ביצוע: הגדרת הבעיה המוצגת בטקסט (ספור קצרה/מאמר), הבעת עמדה כלפיה, סקירת ספרות בהסתמך על מקורות מידע, הצעת פתרונות לבעיה על פי היצירה, עמדת הולמד ומקורות מידע נוספים. 4. מבחן בית ספרי: בית הספר הבוחר בשיטת המבחן עליו ללמד את כל החומר הצבוע בירוק, לא חלה עליו אפשרות הבחירה בין הקבוצות. 5. בסוף נובמבר תשע"ו יפורסמו מסמכי הנחיות מפורטים לאבני הדרך ומה כוללת כל אחת מהחלופות בהערכה החלופית וגם מחוון.	ספרות: שירה מודרנית ושירה קלאסית, פרזזה מודרנית ופרזזה קלאסית. 23 טקסטים המادة المطلوبة: من كتاب المنتخب للصف العاشر 1. من معلقة عمرو بن كلثوم 2. رثاء صخر - الخنساء 3. أقول لها - قطري بن الفجاءة 4. من التفاضل - هجاء الفرزدق لجرير، وردّ جرير على الفرزدق 5. أبيات قرآنية 6. معلم القرية - يوسف نويهيض 7. في انتظار القطار - محمود تيمور من كتاب المنتخب للصف الحادي عشر 1. وصف الربيع - البحتري 2. رثاء فقيه - أبو العلاء المعري 3. باح الفؤاد - الأمير سيف الدين التتوخي 4. من خداع الأماني - أبو العتاهية 5. الحماسة المطوّقة - ابن المقفع 6. من هو المثقف - قنري طوقان 7. أخي رفيق - سعيد حورانية من كتاب المنتخب للصف الثاني عشر 1. مضاءك - أحمد شوقي 2. أنا غريبان - جميل صدقي الزهاوي 3. أخي - ميخائيل نعيمة 4. غربة وحنين - الشاعر القروي 5. أنت واليخت وأنّ نبحرا - سعيد عقل 7. رجوع - نزيه خير

ערבית לדרוזים

2 יחידות לימוד הרחבה ל- 5 יחידות

כוללות ספרות, לשון ורטוריקה

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 021-283	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-281
מבחן פנימי בית ספרי (שפה-) <u>קישור</u> <u>לתוכנית הלימודים בשפה</u>	מادة وحدة الأدب الثانية : من كتاب الصّف العاشر - معلقة امرئ القيس - مدح بني أمية - الذّليّة - من قصيدة اعتذار للرّسول - وصيّة ذي الإصبع العدوانيّ - لوحتي أجمل اللّوحات - نظرة من كتاب الصّف الحادي عشر : - عتاب سيف التّولة - جادك الغيث - وصف الإمام - معاذة العنبريّة - حكاية الصّبّاد والمارد - كيف نرّبي أنفسنا - غربة فنّان من كتاب الصّف الثّاني عشر : - محتارات من قصيدة شكوى وافتخار - المواكب - ماذا يقول النّهر - نداء - المدينة والفجر - تحت الأمطار - من هديل الحمامة المطوّقة

ערבית למגזר היהודי **5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה** **מפמ"ר: סיגלית שושן**

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 018381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 018283
אוצר מילים- כותרות וקטעי עיתונות ואקטואליה מאמרי מפמ"ר נושאים דקדוקיים : סוגיות בתחביר ובפועל הערבי . שימוש במילון ערבי-עברי כתיבת חיבור בנושאים שונים	שיח בין אישי בנושאים שונים יומיומיים ורלוונטיים לעולמו של התלמיד. הכרת העולם הערבי – דת ותרבות ספרות ערבית מודרנית ושירה ספרות ערבית קלאסית ומבחר סורות מהקוראן

אנגלית

3-4-5 יחידות לימוד – מקצוע חובה
הערכה בית ספרית – תלקיט, בחינה, יוזמה

מפמ"ר: ד"ר ציונה לוי

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה \(בסוף חוזר המפמ"ר\)](#)
[קישור לעדכונים באנגלית](#)

4-5 יחידות לימוד:

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
תוכנית הספרות משולבת עם מיומנויות חשיבה	1. הבנת הנשמע
A. תלקיט	2. הבנת הנקרא
B. בחינה בית ספרית	3. כתיבה
C. יוזמה בית ספרית	4. דיבור

3 יחידות לימוד:

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
תכנית הספרות משולבת עם מיומנויות חשיבה	1. הבנת הנשמע
a. תלקיט	2. הבנת הנקרא
	3. כתיבה
	4. דיבור

להלן סמלי השאלונים הכתובים באנגלית לנבחנים אינטרניים

5 יח"ל		4 יח"ל		3 יח"ל	
016481	ה	016382	ג	016381	א
016582	ז	016481	ה	016382	ג

להלן סמלי השאלונים לבחינות בעל פה באנגלית לנבחנים אינטרניים

5 יח"ל	4 יח"ל	3 יח"ל
16585 או: 16587 (מתוקשב)	16485 או: 16487 (מתוקשב)	16385

עולם הערבים והאסלאם

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: סיגלית שושן

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה ביחסית (60%) סמל שאלון 019-383	נושאים בהערכה חיצונית (40%) סמל שאלון 019-281
מהו מיעוט מיעוטים שונים יהדות ואסלאם הנצרות מיעוטים נוצריים מעמד ירושלים באסלאם זרמים ותנועות לאומיות ואסלאמיות המיסטיקה המוסלמית עבודת חקר אישית בנושא אקטואלי או שאינו בתכנית הלימודים הקשור לתחום הדעת	מחמד וראשית האסלאם התפתחות דת האסלאם עידן האימפריות מצרים איראן תורכיה סוריה ולבנון <u>א</u>ן ירדן, סעודיה ומדינות המפרץ

צרפתית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: דוריס עובדיה

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל 017283	נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון 017381
<u>3 עבודות שונות על 3 טקסטים ספרותיים שנלמדו במהלך השנה:</u> המורה המלמד יבחר 2 טקסטים ספרותיים מתוך רשימה המוצעת מטעם הפיקוח להוראת הצרפתית. הטקסט השלישי ניתן לבחירתו של המורה המלמד וניתן להמרה לניתוח 2 סרטים מתוך הפרויקט קולנוע. <u>3 מבדקים (מבחנים) הקשורים ליצירות שנלמדו</u> <u>דף משוב המשקף את תהליך הלמידה של התלמיד.</u>	<u>טקסט לא ידוע ברמה של 5 יחידות לימוד הכולל:</u> • שאלות הבנה • מטלת כתיבה • תיאור של תמונה באמצעות מחסן מילים • שאלת עמ"ר • כתיבה מודרכת של פסקה הקשורה לתמונה • תרגילי שפה ודקדוק • תרגיל בהבנת הנשמע

רוסית

מקצוע בחירה – 5 יחידות לימוד

מפמ"ר: גב' מריה ויניאר

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

שאלון 585282 (40% חיצוני) מיועד רק לתלמידים אקסטרניים, נבחני משנה ותלמידים בודדים.

נושאים בהערכה חיצונית (60%) 585381 כיתות י"א-י"ב	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) 585283 כיתות י' - י"א-י"ב
- הבנת הנקרא - הבנת הנשמע - אוצר מילים ודקדוק - תחביר - חיבור	תלקיט (20%) המטלות מתבצעות על פני שנתיים לפי החלטת ביה"ס (י-י"א או י"א-י"ב) - הכנת יומני קריאה (2) - הגשת פרויקטים (2) מבחן בע"פ (20%) נערך באותה שנה עם המבחן בכתב אך לפניו - דו-שיח על ספרים שנקראו (10%) - דיאלוג בנושאי: תרבות /היסטוריה /אתרי מורשת ותיירות /מנהגים (10%) או מבחן בע"פ בספרות רוסית לעולים חדשים ותלמידי נעל"ה
	הערכה חלופית: - תלקיט הכולל הכנת יומני קריאה, הגשת פרויקטים על תרבות, היסטוריה, אתרי מורשת ותיירות, מנהגים. - ניתנת אפשרות לעבודות יצירתיות, עבודה בקבוצות, מצגות וכו' - חומר הלימוד במסגרת 40% מפורט בתוכנית וכולל כלי הערכה - ציון בית ספרי הנו ציון משוכלל המורכב מתוצאות למידה משמעותית ומבחן בע"פ

ספרדית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: סאלי גולדפר צ'רניצקי

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית בע"פ (60%) סמל שאלון 579-385	נושאים בהערכה בית ספרית מומלץ מרכיב בכתב (40%) סמל שאלון 579-283
התלמידים נבחנים בידע ותוכן ברמה של 5 יח"ל המקבילה לרמה 2B-1B באיחוד האירופי = MCER; הכוללת ארבע מיומנויות: 1. הבנת הנקרא (כולל קריאה קולית) 2. הבנת הנשמע 3. הבעה בעל פה 4. הבעה בכתב (מענה/תגובה בכתב, בין 30 ל- 50 מילים).	נושאים מומלצים להערכת תהליך למידת תחום התוכן, הכולל שפה, ספרות ותרבות: (ניתן להשתמש גם בכלים מתוקשבים): • מטלות ביצוע/משימות אותנטיות ורלוונטיות • תלקיט (פורטפוליו) כתוב או דיגיטלי • עבודת חקר/מיזם/פרויקט • השתתפות פעילה באחד הפרויקטים הייחודיים לתלמידי המגמה: בתי ספר תאומים, תחרויות ועוד (ראה פרוט באתר המקצוע) • הכתבות, בחנים ומבחנים.

אמהרית

5 ו 3 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר אנבסה טפרה

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת ולשאלוני בגרות](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 572-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 572-283
התמודדות עם טקסטים ברמת מתחילים וברמת ביניים שאלות שונות שמבוססות על הטקסטים: שאלות פתוחות, השלמת משפטים, שאלות (נכון / לא נכון)	שאלות בכתב שמבוססות על טקסט אחד או שנים שהמורה בוחר
יסודות התחביר והדקדוק ברמה בסיסית וברמת ביניים	הכרת פתגמים
מבנה מורפולוגי של השפה האמהרית	עבודת חקר במורשת
שניים עד שלושה פרקים מתוך השירה האמהרית	

איטלקית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: תמר כהן - קהת

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 571-385	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 571-283
ההערכה החיצונית הינה בחינה בעל פה. הבחינה תתמקד בשלוש המיומנויות התקשורתיות הבאות: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה בעל פה	ההערכה הבית ספרית מתמקדת בעיקר בהבנת הנקרא ובהבעה בכתב. (הורדו פעלים בעתיד מורכב.)

גרמנית
5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה
מפמ"ר: ליאורה אללי

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 574-283	נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 574-385
ההערכה הבית ספרית מתמקדת בעיקר בהבנת הנקרא והבעה בכתב.	ההערכה החיצונית הינה בחינה בעל פה. הבחינה תתמקד רק בשלושת המיומנויות התקשורתיות הבאות: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה בעל פה

סינית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: תמר כהן - קהת

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 702-385	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 702-283
ההערכה החיצונית הינה בחינה בעל פה. הבחינה תתמקד בשלוש המיומנויות התקשורתיות הבאות: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה בעל פה	ההערכה הבית ספרית מתמקדת בעיקר בהבנת הנקרא ובהבעה בכתב. הורדו פעלים בסביל, וסימני עזר במשפטים מורכבים.

יידיש

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: דבורה קאסמאן

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית בעל-פה (60%) סמל שאלון 570-385	נושאים בהערכה בית ספרית בכתב (40%) סמל שאלון 570-283
שנה ראשונה 20%	שנה ראשונה 10%
א. פרזנטציה אחת (מצגת) בכל נושא שבתכנית הלימודים לדוגמא: 1. שיעור בגיאוגרפיה ודמוגרפיה יהודית 2. השפות היהודיות 3. המטבח היהודי במעגל השנה על התלמיד ללוות את הפרזנטציה במערך שיעור מפורט.	א. דקדוק ואוצר מילים. 1. כתיב יידיש 2. פעלים סדירים: זמנים, כינויי גוף וקנין. 3. המשפט הפשוט- משפט שאלה, משפטי שלילה 4. הטיית שם עצם ושם תואר
ב. תערוכה וסיור בשטעטל – חובה הנושאים: 1. הכיכר 2. הפריץ 3. הקהילה 4. בעלי-מלאכה 5. מוסדות תורה וחסד 6. פולקלור ומנהגים על התלמיד ללוות את הפרזנטציה בחוברת עם סיפורים ותרגילים של הבנת הנקרא. על תלמיד להעביר סיפור אחד בעל-פה לפני הכיתה. התלמיד משכתב את הסיפור. נבחרים על כל החומר.	ב. לשון 1. אוצר מילים: משפחה, מספרים, ביגוד, אוכל, זמן: 1. שעה, גיל, תאריך, הסביבה, חגים 2. ביטויים אידיומטיים 3. שירים 4. תרגום והבנת טקסטים קצרים. 5. כתיבת חיבור 10 שורות עבודת שורשים: עץ משפחה 3 דורות, שאלון קטן על חיי המשפחה.

שנה שניה 30% מבחן בגרות בסוף השנה א. דקדוק וכתיבה 5% הפועל המורכב, פעלים יוצאי דופן, פעלים מורחבים ופעלים אידיומטים מודוסים ומבנה המשפט המורכב מספרים סידוריים דרג היתרון ודרג ההפלה ב. לשון 5% מעגל החיים ומעגל השנה, תחבורה, הבית והסביבה המורחבת ג. הבעה בכתיב 5% 1. כתיבה לבחירה: א. כתיבת חיבור בין 15-20 שורות, ב. כתיבה יוצרת, 20-25 שורות, כגון: מפגש דמיוני עם דמות ספרותית או מחבר, דיווח עיתונאי על מאורע, המשך הטקסט. 2. אנשין וניתוח טקסט 3. הבנת הנקרא ותרגום. ד. ספרות 20 יצירות 15% <u>פרוזה 10 יצירות:</u> טקסטים חובה: (פראגמנטיים) "דער דיבוק", ש. אנסקי, פרקים מ"מאטל פייסי דעם חזנס", שלום-עליכם, סיפורים מתוך "חסידיש", י.ל. פרץ, "אויב נישט נאך העכער" חובה. <u>שירה 10 יצירות:</u> שני שירים של א. מאנגער, שני שירים של א. סוצקעווער "אונטער דינע וויסע שטערן" חובה. שני שירים של ק. מאלאדאווסקי, "א מעשה מיט א מאנטל" חובה. שני שירים של מ. געברטיג, "רייזעלע" חובה. למורה לבחור עוד 4 יצירות נוספות. ביוגרפיה של כל סופר / משורר	שנה שניה 40% א. במהלך השנה 1. המשל בספרות יידיש 10% משל-חיות, משלי המגיד מדבנה ומשלים מעולם החסידות. 15 משלים עם תרגום. חובה על התלמיד לשכתב משל ולמציג לפני הכיתה (תיאטרון בובות, מצגת, משחק). לבחירה בין 2 ל 3 20% סיפורי כעלעם. 2. שיכתוב הטקסט להצגה, עריכת חוברת עם תרגום, הצגה לפני קהל הורים ובבית אבות. 3. חקר נושא השואה על בסיס ראיון עם ניצול/ת שואה, עדויות, יומנים, ספרי יזכור, ביקור בארכיון. הצגת פורטפוליו, לפי הנחיות מפורטות. מורים רשאים להציע טקסט אחר להצגה 1. שיחה עם בוחן חיצוני על טקסט סיפורתי 10%
---	--

אגף מדעים

מתמטיקה – 3 יח"ל בלבד

מדע וטכנולוגיה לכל (מוט"ל) בנתיב העיוני

פיסיקה

ביולוגיה

כימיה

מדעי הסביבה

מדעי כדור הארץ

חקלאות

מתמטיקה

3 יחידות לימוד

מפמ"ר: נרית כץ

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה בית ספרית (25%) סמל שאלון 035-183 לנבחני משנה 035-182	נושאים בהערכה חיצונית (75%) על פי המפורט בתוכנית הלימודים סמל שאלון 035-381 (35%) סמל שאלון 035-382 (40%)
- א- משוואות, פירוק לגורמים, שינוי נושא בנוסחה, שאלות מילוליות. - ב- גרפים (קריאת גרפים ובניית גרפים). - ג- סדרות חשבוניות - ד- מושגי יסוד בגיאומטריה אנליטית - ה- טריגונומטריה: יישומים במישור. - ו- סטטיסטיקה והסתברות.	

מדע וטכנולוגיה לכל (מוט"ל)

בנתיב העיוני

5 יחידות לימוד

מפמ"ר: רונית פרץ

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 704283	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון בכתב 704361 סמל שאלון בע"פ 704385
שלושה נושאים נוספים * ממדעי החיים ומדעי החומר וביטויים במטלות ביצוע דיגיטליות, משולבות רעיונות מדעיים מיומנויות חשיבה וייצוגם בתלקיט הדיגיטלי.	1. מדע והנדסה 2. שלושה נושאים לבחירה** מתוך 6 נושאי החובה: א. כוחות ותנועה ב. קרינה וגלים ג. מיקרואורגניזמים וביוטכנולוגיה. ד. האדם ובריאותו : מערכת ההובלה ה. האדם ובריאותו : מוח ומערכת העצבים ו. חומרים ** אחד לפחות ממדעי החיים ואחד לפחות ממדעי החומר <u>הערכה על ידי מבחן חיצוני בכתב</u>
*שלא נבחנו עליהם בכתב	תהליכי החקר המדעי והתיכון ההנדסי התנסות מעשית בתהליך חקר מדעי או תיכון הנדסי. <u>הערכה על ידי בוחן חיצוני בעל פה</u>

פיזיקה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר צבי אריכא

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאי הלימוד בהערכה חיצונית (70%)		נושאי הלימוד בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 036283
הנושא	משקל (%)	אחת מהאפשרויות הבאות או צירוף שלהן: אפשרות א': חלופת הערכה ב"קרינה וחומר", מהתכנים: תופעות יסודיות של האור, ייצוג מהלך האור באמצעות קרניים; גלים מכניים ואלקטרומגנטיים; מבוא לתורת הקוונטים - המודל הדואלי של האור; מבנה האטום; הגרעין ומבוא לחלקיקים יסודיים ו/או אפשרות ב': "תוכנית בית ספרית", באישור מדרך מפמ"ר ו/או אפשרות ג': פרויקט בפיזיקה במסגרת "פיזיקה בגישה מחקרית"
מכניקה (כולל נבחני משנה ואקסטרניים): קינמטיקה; דינמיקה; התנע ושימורו; אנרגיה מכנית ושימורה; תנועה הרמונית פשוטה; כבידה.	30	
חשמל (כולל נבחני משנה ואקסטרניים): חוק קולון והשדה החשמלי; פוטנציאל קיבול וקבלים; מעגלי זרם ישר; השדה המגנטי; השראה אלקטרומגנטית.	25	
מעבדה		
אחת מהאפשרויות הבאות:		
מעבדה "רגילה" או פרויקט	15	
מעבדת חקר	15	
שאלון חקר (לנבחני משנה ואקסטרניים)	15	

נושאי לימוד 30% לנבחני משנה ואקסטרניים – שאלון בכתב
סמל שאלון 036282

"קרינה וחומר":

תופעות יסודיות של האור, ייצוג מהלך האור באמצעות קרניים; גלים מכניים ואלקטרומגנטיים; מבוא לתורת הקוונטים - המודל הדואלי של האור; מבנה האטום; הגרעין ומבוא לחלקיקים יסודיים

ביולוגיה 5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: ד"ר אירית שדה

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאי הלימוד בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון עיוני (55%) - 043-381 או 043-387 סמל שאלון מעבדה (15%) - 043-386	נושאי הלימוד בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 043-283 לנבחני משנה 043-282
3 נושאי ליבה:	עבודת חקר מעשי בנושא ביולוגי (בד"כ מבוסס נושאי ליבה): תכנון העבודה, ביצוע וכתובת עבודה.
- גוף האדם בדגש הומיאוסטזיס, - התא מבנה ופעילות, - אקולוגיה	סיור אקולוגי מבוסס הכרת בית גידול, האורגניזמים החיים בו, יחסי גומלין והתאמות.
3 נושאי העמקה המורה בוחר נושא אחד מתוך שלושה:	הערות:
- פיזיולוגיה השוואתית - בקרה על ביטוי גנים והנדסה גנטית - חיידקים ונגיפים בגוף האדם	- סמלי השאלונים לביוחקר ברשת שונים ומפורטים באתר המפמ"ר
אותם נושאים מהווים בסיס לבחינת המעבדה, הבודקת גם מיומנויות חקר ומיומנויות טכניות. הערות:	- נבחני משנה ייבחנו במבחן עיוני בדגש חקר במקום ביצוע עבודת החקר. פירוט התכנים באתר המפמ"ר
- אפשר לבחור להגיש את התלמידים לבחינה עיונית בגרסה רגילה או בגרסה מתוקשבת. - לתלמידים הלומדים ביוחקר ברשת, מתקיימת בחינה בעל-פה כחלופה לבחינת המעבדה.	

כימיה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר דורית טייטלבוים

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון בכתב 037-381 למעבדה 037-386	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 037-281 לנבחני משנה 037-282
מושגי יסוד:	כימיה של מזון:
• מצבי צבירה • חומרים • שפת הכימאים • מיומנויות החקר	• חד סוכרים • דו סוכרים • רב סוכרים
מבנה האטום:	שיווי משקל:
• חלקיקי האטום • הגרעין • רדיואקטיביות • טבלה מחזורית • אלקטרונים • האטום	• שיווי משקל • שינוי התנאים במערכת שיווי משקל
מבנה וקישור:	מדוע מתרחשות תגובות:
• קשר קוולנטי • מולקולה • חומרים מולקולריים • חומרים אטומריים • חומרים יוניים • חומרים מתכתיים	• אנטרופיה • ספונטניות של תגובה
חישובים בכימיה:	שתיים מתוך שמונה מבניות הבחירה:
• המול • תמיסות • המצב הגזי	1. מבנית מעבדת החקר – חלק ראשון
	• מיומנויות חקר מגוונות • ואסטרטגיות חשיבה • ביצוע ניסויי חקר:
	שני ניסויים רמה I
	+
	ניסוי אחד ברמה II חלקי
	+
	ניסוי אחד ברמה II מלא
	2. ברום ותרכובותיו
	• מבוא • תהליכי ייצור • שימושים של תרכובות ברום

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
3. פולימרים • מבוא לעידן הפלסטיק • תהליכי פלמור • הערכות מרחביות של מקרומולקולות • התארגנות שרשרות הפולימר בצבר ותכונות הפולימר • פולימרים תרמופלסטיים, תרמוסטיים ואלסטומרים – קשרי צילוב 4. כימיה פיזיקלית • מבוא – קרינה אלקטרומגנטית • המבנה האלקטרוני של אטומים • המבנה האלקטרוני של מולקולות • המבנה האלקטרוני של מוצקים 5. כימיה אורגנית מתקדמת • מושגי יסוד • מנגנון תגובה • תגובות התמרה • תגובות אלימינציה 6. ביוכימיה • מבוא למדעי החיים • מחומצות אמיניות לחלבונים • מבסיסים לחומצות גרעין • מחומצות גרעין לחלבונים 7. כימיה של הסביבה • איכות מי שתייה • איכות האוויר ואפקט החממה 8. אנרגטיקה ודינמיקה שלב שני • מושגי יסוד חזרה והרחבה • החוק הראשון של התרמודינמיקה • אנטרופיה והחוק השני של התרמודינמיקה • אנרגיה חופשית	חמצון חיזור: • מושגי יסוד • פעילות יחסית של מתכות • קורוזיה • דרגות חמצון • איזון תגובות חמצון חיזור • אנטיאוקסידנטים חומצות ובסיסים: • מושגי יסוד • חומצות • בסיסים • מים • pH כימיה של מזון: • אבות המזון • חומצות שומן • טריגליצרידים אנרגיה: • מושגי יסוד • שינויי אנטלפיה בתגובות כימיות קצב תגובה: • קצב תגובה מבנית מעבדת החקר – חלק שני • מיומנויות חקר מגוונות ואסטרטגיות חשיבה. • ביצוע ניסויי חקר: - ניסוי אחד ברמה III - או - ניסוי אחד ברמה II חלקי + שלושה ניסויים ברמה II מלא.

מדעי הסביבה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: סאמיה אבו חיט

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 064-381 לנבחני משנה 064-282	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 064-283 לנבחני משנה 064-282
א. מושגים ועקרונות – נושאי ליבה הנושאים הנלמדים: - מערכות אקולוגיות ויחסי אדם סביבה - משאב המים - משאב האוויר - פסולת כמשאב - רעש וקרינה בנוסף: ב. התמחות והעמקה לימוד מקיף ומעמיק של נושא אחד מתוך שבעה נושאים: 1. מערכות אקולוגיות ויחסי אדם וסביבה 2. משאב המים 3. משאב האוויר 4. פסולת כמשאב 5. רעש וקרינה 6. ניהול ושימור סביבה 7. אתיקה וסביבה בכל שנה ניתן יהיה לבחור נושא אחד מתוך שלושה. רשימת הנושאים מהם ניתן לבחור תפורסם מידי שנה בראייה תלת שנתית. כל נושאי התמחות והעמקה מבוססים על הנלמד בליבה.	א. סדנה סביבתית (20%): בחירת בתי גידול, הסיור בהם, אופן ההכנה לקראת הסיור, ההדגשים במהלך הסיור ואופן סיכום הסיור לבחירתו של המורה. אופן ביצוע העשייה הסביבתית לבחירתו של המורה ובמקרים רבים של התלמיד. <u>הערכת תלוקיט</u> ב. מחקר סביבתי-אקוטופ (20%): בחירת נושא החקר וכתיבת עבודת החקר ע"י התלמידים. <u>הצעה לאופן הערכת עבודת הסיכום:</u> הערכת העבודה הכתובה + חלופות בהערכה לסיכום ואופן הצגת עבודה במקום הערכת בוחן החיצוני, כפי שהיה נהוג בעבר, לבחירת המורה.

מדעי כדורי הארץ 5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: פרופ' ניר אוריון

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה בית-ספרית (40%) סמל שאלון : 062-283 סמל שאלון לנבחני משנה : 062-282	נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון : 062-381 סמל שאלון לנבחני משנה : 062-382
נושא הליבה : - מערכות כדה"א והפלנטות הערכה : - גיאוטופ - מחקר זוטא בשדה ובמעבדה - מצגת מחקר אישי	נושאי הליבה : - מחזור חומרי כדה"א ומערכות כדה"א - מבנה כדה"א, תיאורית הלוחות ומערכות כדה"א הערכה : - בחינת שדה - בחינה עיונית - תיק עבודות

מדעי החקלאות

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: יואל אבני

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

במקצוע קיימים שלושה תחומים, ולכל תחום בחינה שונה
 (הפרקים המצוינים בטבלאות לקוחים מתוך תוכנית הלימודים)

תחום התזונה

הערכה חלופית - סמל שאלון 46283 לנבחני משנה - 46282 הערכה חיצונית	הערכה חיצונית סמל שאלון: 46388
פרק 4. צרכנות מזון והיבטים תרבותיים – חברתיים	פרק 1. רכיבי המזון ותפקודם בגוף האדם
	פרק 2. אנרגיה ומזון
	פרק 3. בריאות ומזון
	פרק 5. טכנולוגיה של מזון:
5.ב – מיקרואורגניזמים בתעשיית המזון:	5.א – עיבוד מזון
• חיידיקים מועילים בתעשיית המזון	5.ב – מיקרואורגניזמים בתעשיית המזון:
• תסיסה לקטית על ידי חיידיקים:	• -חיידיקים (מבנה כללי ותפקוד)
- עיקרון התהליך	• -שמרים (מבנה כללי ותפקוד)
- מוצרים בתעשיית המזון	• מיקרא' כגורם לקלוקל מזון:
• ארומטיזציה והכנה של חומרי מזון:	- לקלוקל על ידי חיידיקים
- עיקרון התהליך	- לקלוקל על שמרים ועובשים
- הוספת חיידיקים למזונות לקבלת טעמים רצויים.	• בדיקות מיקרוביאליות ואורגנו לפטיות של מוצרי מזון
• פטריות בתעשיית המזון:	5.ג – אנזימים
-תסיסה כהליך של שמרים	5.ד – המים במזון
-ארומטיזציה והכנה של חומרי מזון	5.ז – תוויות המזון
5.ה – שיטות לשימור מזון	
5.ו – חומרים מוספים	
5.ח – אריזות מזון	

מדעי החקלאות

ענף בעלי החיים

הערכה חיצונית- סמל שאלון 46381	הערכה חלופית- סמל שאלון 46283 לנבחני משנה- 46282
ה. נושאים כלליים ה.1. מבוא ה.2. גידול בעלי חיים בתנאי אקלים שונים ה.3. החקלאות כספק מזון ה.4. גידול בעלי חיים במשק החקלאי - מטרות נוספות ה.6. היבטים סביבתיים ה.8. מחלות, ודרכי מניעה וטיפול	ה. נושאים כלליים ה.5. כלכלת הענף החקלאי ה.7. הגיינה, תברואה, חיסונים
ו. מערכות ותהליכים ו.1. רבייה ו.2. הזנה ומערכת העיכול	ו.3. תהליך החקר המדעי ותהליך התיכון
ז. נושאים לבחירה בהתאם לענף ההתמחות <u>ז.1. עופות</u> <u>ז.2. בקר וצאן</u> <u>ז.3. דבורים</u> <u>ז.4. סוסים</u> <u>ז.5. כלבים</u>	ז.1. מחלות ז.2. מחלות ז.3. מחלות ז.4. מחלות ז.5. אילוף כלבים, מחלות

מדעי החקלאות

תחום הצומח

הערכה חלופית סמל שאלון 46283 לנבחני משנה 46282	הערכה חיצונית סמל שאלון 46371
א. נושאים כלליים סוגי סלעים : מוצא ומאפיינים א.4. החקלאות כספק מזון א.6. היבטים סביבתיים א.7. מחלות מזיקים ודרכי טיפול	א. נושאים כלליים א.1. מבוא א.2. אזורי גידול חקלאיים בארץ א.3. הקרקע כבית גידול לצמח א.5. כלכלת המשק החקלאי א.8. הדברת עשבים
ב. ענפי שדה ב.6. דישון וזיבול ב.14. תהליך החקר המדעי ותהליך התיכון	ב. ענפי שדה ב.1. התפתחות הענף בארץ ובעולם ב.2. מיון צמחים ב.3. תנאי אקלים ב.4. הכנת קרקע ב.5. מחזור זרעים ב.7. זריעה ושתיילה ב.8. ריבוי וגטטיבי - ריבוי אל זוויגי ב.9. השקיה ב.10. יצירת הפרי ב.11. גיזום ב.12. דילול עצים במטע ב.13. איסוף יבול ושיווק
ג. ענפי גן ונוי ג.10. דישון וזיבול ג.16. תהליך החקר המדעי ותהליך התיכון	ג. ענפי גן ונוי ג.1. ענפי הנוי בארץ ובעולם ג.2. מיון צמחים לפי מדדים שונים ג.3. הגן ואיכות הסביבה ג.4. תפקידי הגן ג.5. בתי צמיחה לגידול צמחים ג.6. מצעי גידול ג.7. הכנת הקרקע לגן ג.8. שתיילה ונטיעה ג.9. השקיה ג.11. ריבוי זוויגי ג.12. ריבוי וגטטיבי – ריבוי אל-זוויגי ג.13. גיזום בצמחי גן ג.14. המדשאה ג.15. תוצרת ושיווק

אגף אמוניות

אמנות חזותית

מוסיקה

מחול

קולנוע

תאטרון

אמנות חזותית

5 יחידות לימוד - מקצועות בחירה

מפמ"ר: ד"ר סיגל ברקאי

[לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לבחינת דוגמה באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%)	נושאים בהערכה בית ספרית (50%)
שאלון בכתב- "תולדות האומנות והבנתה" בסדנה- דיאלוג עם אמן (שאלת בחירה בבגרות החיצונית) בסדנה- אוצרות תערוכה (שאלת בחירה בבגרות החיצונית)	פרויקט גמר- תערוכה עבודת חקר י' (חקר אמון) עבודת חקר יא' (חקר תערוכה)

מוסיקה
5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה
מפמ"ר: בצלאל קופרווסר

[קישור לחוזר המפמ"ר](#)

משימות להערכה בית ספריות (יחב"ס) 50%	בחינה חיצונית 50%
תורת המוזיקה התמחות 5%	תורת המוזיקה (+פ"ש) ליבה 15%
פיתוח שמיעה 8%	תולדות היצירה המוזיקלית ליבה 15%
תולדות היצירה המוזיקלית התמחות 10%	תורת המוזיקה התמחות 10%
ביצוע 17%	תולדות היצירה המוזיקלית התמחות 10%
הרחבה לבחירת הרכז 10%	

מחול

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: הילה קובריגרו-פנחסי

[קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר](#)

הערכה בית ספרית – בכתב וביצוע

נושאים בהערכה בית ספרית (50%)	נושאים בהערכה חיצונית (50%) על ידי בוחן חיצוני
היבטים עיוניים במחול בחינות בכתב: • תולדות המחול • יישומי אנטומיה למחול • מוסיקה למחול הערכה חלופית במודל לבחירה: ת.מ.י, עבודת חקר, PBL, תלקיט	היבטים מעשיים במחול: • טכניקה: בלט קלאסי ו/או מחול מודרני-עכשווי • כוריאוגרפיה: הגשת יצירת מחול מקורית של התלמיד/ה • נייר עמדה המלווה את עבודת הכוריאוגרפיה

קולנוע

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: איבנה רטנר

[קישור לאתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%) סמל שאלון 061387	נושאים בהערכה בית ספרית (50%) סמל שאלון 061283 לנבחני משנה 061282
<u>הפקת פרויקט גמר בוידאו</u> קריטריונים להערכה: הסרט כפרויקט גמר, תיק הפקה נייר עמדה פרויקט חצי גמר מפגש עם התלמיד/ה	<u>יסודות השפה הקולנועית (כיתה י')</u> צילום, תאורה וקומפוזיציה תיאוריות פס הקול עריכה התסריט, הסיפור הנרטיבי הקולנועי הדמות הקולנועית עיצוב אמנותי תהליך ההפקה פרקים מתולדות הקולנוע: קולנוע אילם קולנוע רוסי <u>אמנות הקולנוע (כיתה י"א – י"ב)</u> תחנות יסודי בקולנוע קולנוע ותיאוריה קולנוע ישראלי קולנוע תיעודי ז'אנרים בקולנוע תיאורית האות'ר/היוצר נושא בחירה <u>הערכה:</u> כיתה י' – הערכה חלופית – עבודת חקר: שוט בני שוט (30%) כיתה י"ב – בחינה בית ספרית באישור מפמ"ר ציון סופי (70%) שקלול בין הערכה חלופית (כיתה י') לבין ציון הבחינה (כיתה י"ב)

תאטרון

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: אפי וישניצקי-לוי

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר:

[הלימה בין תוכנית הלימודים למסגרת שעות הלימוד במקצוע: אמנות](#)

[התאטרון](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%)	נושאים בהערכה בית ספרית (50%)
- על ידי בוחן חיצוני - בחינה בהפקה במודל PBL - מהו תאטרון - קריאה פרשנית של טקסט דרמטי (ממחזה להפקת בגרות) - צפייה בהצגה	- קריאה פרשנית של טקסטים דרמטיים (ממחזה להצגה קריאה וצפייה באותן שתי יצירות) - צפייה ב-7 הצגות
- פרשנות למחזאות קלאסית טרגדיה + קומדיה - הפואטיקה מאת אריסטו - הצחוק מאת ברגסון - מיתוס האביב מאת פריי	- מודרניזם מהו 2 מחזות הכתובים בשני סגנונות תאטרון שונים של המאה ה-20 - או - מחזה הכתוב באחד מסגנונות התאטרון במאה ה-20 + 2 מופעי תאטרון פוסטמודרניים 2 מחזות ישראליים העוסקים בסוגיות חברתיות
פרק: משחק (יחידה רביעית) 2 גישות משחק (תאוריה + מיומנות ביצוע)	
פרק: בימוי והפקה (יחידה חמישית) 2 גישות בימוי (תאוריה + מיומנות ביצוע) - דרמטורגיה (תאוריה + מיומנות ביצוע) - עיצוב חלל באמצעות תפאורה, תלבושות, מוזיקה, תאורה ותנועה (תאוריה + מיומנות ביצוע)	

אגף א' לפיתוח פדגוגי

חינוך גופני

מקצועות החובה למגזר החרדי

חינוך גופני

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: גיא דגן

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

שימו לב, במסמך זה:

*חלו שינויים בהרכב המשקלות של פרקי הלימוד השונים החל משנה"ל תש"ף.

*חלו שינויים בחלק מספרי הלימוד בפרק "תולדות החינוך הגופני והספורט", בתוקף החל משנה"ל תש"ף לכיתות י' (כלומר, בשנה"ל תשפ"א הבחינה החיצונית לכיתות י"א תכלול שאלות מפרקי הלימוד החדשים). נשלח מכתב מפורט אל בתי הספר על כך.

נושאים בהערכה חיצונית בכיתה י"א (55%) סמל שאלון 041-381	נושאים בהערכה בית ספרית בכיתה י"ב (45%): סמל שאלון 041-263 הערכה חלופית עיונית (20%) סמל שאלון 041-273 הערכה חלופית מעשית (25%) (לנבחני משנה 041-282)
תולדות החינוך הגופני והספורט	עיוני – 20%
יוון הקלאסית	בחירה להרחיב – היבטים פיזיולוגיים קינסיוולוגיים ובריאותיים בחינוך גופני
הספורט באסלם ובנצרות	מעורבות מסלולי אספקת האנרגיה במנוחה ובמאמץ
ישראל בתנועה האולימפית: היבטים היסטוריים, מדיניים וספורטיביים	חומרי הדלק למסלולי אספקת האנרגיה
משחקי המכביה: המשחקים האולימפיים היהודיים	אספקת אנרגיה וצריכת חמצן
ספורטאים יהודים בולטים במשחקים האולימפיים	צריכת חמצן במאמץ תת-מרבי, במאמץ מרבי ובהתאוששות
ספורט הנשים בישראל: עבר הווה ועתיד	סף חומצת החלב
פסיכולוגיה של הספורט	הערכת רמת התפקוד של המערכות האנאירוביות
אבני דרך בפסיכולוגיה של הספורט	הערכת רמת התפקוד של המערכת האירובית
אישיות	התעייפות והתאוששות של המסלולים לאספקת אנרגיה
מוטיבציה	אפקט אימון של אימוני כוח
לחץ כאמצעי להצלחה	אפקט אימון של אימוני מהירות
תורת הכושר הגופני	מאפייני הפעולה של היחידה המוטורית והשריר השלם
גורמי הישג בספורט	סמים בספורט
מרכיבי הכושר הגופני	עישון סיגריות
מרכיבי הכושר הגופני הפסיכו מוטוריים	מאמץ גופני באקלים חם ובאקלים קר
עקרונות אימון	או בחירה להרחיב – בפסיכולוגיה של הספורט ותורת הפנאי
שיטות אימון לפיתוח כוח	קבוצת הספורט כצוות
שיטות אימון לפיתוח סבולת	נשים בספורט
	היבטים קוגניטיביים

היבטים ביולוגיים, קינסיולוגיים ובריאותיים בחינוך גופני	מסוגלות עצמית
הרכב הגוף : הגוף הרזה ושומן הגוף	פעילות גופנית ואיכות חיים
מפרקי הגוף	פעילות גופנית לאנשים עם מוגבלות
מחלות לב וכלי דם	הפסיכולוגיה של פציעות הספורט
מערכת העצבים	הגישות השונות לנושא הפנאי
עקרונות בתכנון פעילות גופנית כמרכיב בתחזוקת גוף האדם	עשר דרכים להטמעת חינוך לפנאי במערכת
שרירי השלד : היכרות, מבנה וסוגי התכווצות	מחינוך לחניכה – הפנאי כהזדמנות שנייה
מנגנון ההתכווצות – תאוריית ההחלקה	פנאי ופוליטיקה
מסלולי אספקת אנרגיה	מעשי (25%)
מערכת הנשימה	כיושר גופני
מערכת הדם	ענף ספורט נבחר או ריקודי עם או קורס עוזרי מדריך
	העמקה בענף ספורט נבחר וארגון אירועי חינוך גופני וספורט או קורס מדריכים פנימי בענף ספורט נבחר או קורס מדריכים חיצוני בענף ספורט נבחר
	תרומה לקהילה : בהדרכה או בארגון אירועי חינוך גופני וספורט
	קורס עזרה ראשונה

מקצועות החובה למגזר החרדי

תנ"ך עצמאי

3 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור למבחני הבגרות לדוגמה

נושאים בהערכה ביחסית 60% סמל שאלון 003373, 003383		נושאים בהערכה חיצונית 40% סמל שאלון 003381
יש לבחור <u>שתי</u> חלופות חלופה אחת מחלופות א', ב' וחלופה שניה מחלופות ג', ד':		<u>תורה עיון</u> : חומש שמות פרשיות: בא, בשלח, יתרו, משפטים (ענין מתן תורה)
חלופה א': עיון בתורה בחומשים בראשית ודברים	<u>חלופה אחת מתוך:</u>	פרקי עיון בספר ישעיה
חלופה ב': בקיאות בספרים בראשית, שמות, במדבר, דברים.		פרקי עיון בספר יחזקאל
חלופה ג': נביאים ראשונים	<u>חלופה אחת מתוך:</u>	פרקי עיון בספר ירמיה
חלופה ד': כתובים – מגילות, קהלת משלי, עזרא ונחמיה.		פרקי עיון בספר תהלים

תנ"ך עצמאי
5 יחידות לימוד – מקצוע חובה מורחב
המקצוע עומד בפני עצמו ורק היחידה הראשונה משותפת לשתי רמות הלימודים

אחראית: רות אלמליח

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור למבחני הבגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית 60% (שאלון חיצוני משותף לשתי הרמות: 3 יח"ל ו 5 יח"ל 30% + 2 יח"ל הגבר 40%) סמל שאלון 003381 20% 00328140 40%	נושאים בהערכה בית ספרית 40% סמל שאלון 003583 20%, 003573 20%
תורה עיון: חומש שמות פרשיות: בא, בשלח, יתרו, משפטים (ענין מתן תורה)	יש לבחור שלוש חלופות – לפחות אחת מהן מחלופות ד' או ה'
פרקי עיון בספר ישעיה	חלופה א': עיון בתורה בחומשים בראשית ודברים
פרקי עיון בספר יחזקאל	חלופה ב': חומש ויקרא
פרקי עיון בספר ירמיה	חלופה ג': בקיאות בספרים בראשית, שמות, במדבר, דברים.
פרקי עיון בספר תהלים	חלופה ד': נביאים ראשונים
תורה עיון: חומש בראשית פרשיות: בראשית לך לך. חומש דברים: פרשיות: דברים, ואתחנן, ראה, שופטים.	חלופה ה': כתובים – מגילות, קהלת, משלי, עזרא ונחמיה.
פרקי עיון בספר מלכים.	
פרקי עיון בספר ישעיה	
פרקי עיון בתרי עשר	

יהדות עצמאי

3 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית 40% סמל שאלון 004-381	נושאים בהערכה בית ספרית 60% סמל שאלונים בית סיפריים 004-373, 004-383 סמל שאלון לנבחני משנה 004-382
שבת – פרקים ה', יב', יג'.	שבת – הכל חוץ מהנ"ל ביחידה החיצונית
תפילה	חגים
ברכות	מצוות התלויות בארץ
הלכות יום טוב	שמיטה
כשרות	פרקי אבות – פרק ב' עם ברטנורא
בן אדם לחברו	רמב"ם – הלכות תשובה
מצוות שונות	קטעי רמב"ן
	מסילת ישרים
	ספר החינוך: הקדמה + מצוות
	המב"ט, שער התפילה
	שיחות מוסר – מאמר הכרת הטוב
	קונטרס החסד
	חובות הלבבות – שער התשובה

יהדות עצמאי

5 יחידות לימוד – מקצוע חובה מורחב

המקצוע עומד בפני עצמו ורק היחידה הראשונה משותפת לשתי רמות הלימודים.

אחראית: רות אלמליח

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית 60% (שאלון חיצוני משותף לשתי הרמות: 3 יח"ל 50 יח"ל + 20% + 2 יח"ל הגבר 40%) סמלי שאלונים 004-281, 004-381	נושאים בהערכה בית ספרית 40% סמלי שאלונים בית סיפריים 004-573, 004-583 סמל שאלון לנבחני משנה 004-582
שבת – פרקים ה', יב', יג'.	שבת – הכל חוץ מהנ"ל ביחידה החיצונית
תפילה	חגים
ברכות	מצוות התלויות בארץ
הלכות יום טוב	שמיטה
כשרות	מצוות שונות
בן אדם לחברו	פרקי אבות – פרק ב' עם ברטנורא + רבינו יונה
מצוות שונות	רמב"ם – הלכות תשובה – עד פרק ג' (הלכה ו')
ספר החינוך – הקדמה, ומצוות בנושא תפילות וברכות.	קטעי רמב"ן – מקביל ל- 3 יח"ל
הכוזרי	ספר החינוך: שבת, חגים, כשרות, מצוות התלויות בארץ, מצוות שבין אדם לחברות – מורחב מ- 3 יח"ל.
רמב"ם, הקדמה לפירוש המשנה	המב"ט, שער התפילה
רמב"ם, שמונה פרקים	שיחות מוסר – מאמר הכרת הטוב
רמב"ם, י"ג עיקרי אומנה	קונטרס חסד – מורחב מ- 3 יח"ל
רמב"ם, הלכות יסודי התורה פ"ה	חובות הלבבות – שער התשובה – מקביל ל- 3 יח"ל שער עבודת האלוקים
רמב"ם הלכות תשובה – פרקים ה' – ח'	פרקי אבות – פ"ב עם ברטנורא + רבינו יונה
רמב"ם, הלכות מלכים	
רמב"ן על התורה: הקדמה, חוקים, שילוח הקן, חשיבותה של ארץ ישראל.	
דרשות הר"ן	
מסילת ישרים, הקדמה ופרקים א' – ט'.	
מהר"ל, דרך חיים	
מכתב מאליהו, קונטרס הבחירה	
קובץ מאמרים, מאמר על אמונה	
חזו"א, אמונה ובטחון א' (מסעיף י') ב'	
נתיבות שלום, טהרת המידות	
הרב חיים פרידלנדר – מאמר על השבת	
הרב חיים פרידלנדר – מאמר על הצניעות	

היסטוריה עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתוכנית הלימודים באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה בית ספרית 30% 030-283	נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון 030-281
מדיניות שנאת ישראל בתקופת שלטון הצארים ברוסיה, היהודים בתקופת השלטון הקומוניסטי.	תנועות ושיטות בעמ"י במאות הי"ח והי"ט
אנטישמיות מודרנית מסוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20	ארץ ישראל – ארץ הקודש – ישן מול חדש.
מלחמת העולם השנייה והפתרון הסופי: מהלכים עיקריים. המדיניות נגד היהודים, דרכי התמודדות, קידוש ה' בחיים ובמוות. העולם היהודי לאחר החורבן.	ארץ ישראל תחת שלטון המנדט הבריטי
הדילמה של הישוב בתקופת מלחמת העולם ה-2 הפעילות המדינית והחרפת המאבק בבריטים לקראת עצמאות מדינת ישראל בשנים 1945 - 1948	יהדות התפוצות
מלחמת השחרור	מדינת ישראל מהכרזת המדינה עד מלחמת יום הכיפורים

אזרחות עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית 80% סמל שאלון 071-281	נושאים בהערכה בית ספרית 20% סמל שאלון 071-283
עם ישראל עם התורה	מטלת ביצוע קלאסית המטלה מבוססת על הנושאים הנלמדים ע"פ תכנית הלימודים, ניתן להציע חלופות אחרות לאישור מפמ"ר
אופייה של מדינת ישראל.	
דמוקרטיה בעולם ובisrael	
מפלגות ובחירות	
חוקה וחוקי יסוד	
אזרחות ישראלית וזכות עליה לישראל	
הרשות המחוקקת	
הרשות המבצעת	
הרשות השופטת	
נשיאות בישראל	
מוסדות פיקוח ובקורת	
השלטון המקומי	
דת ומדינה	
החיים הרוחניים בארץ	

עברית עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

החלופות	30% - פרקי בחירה הערכה בית ספרית (כיתה י') סמל שאלון 075-283	70% בחינה חיצונית (כיתה יא', יב') סמל שאלון 075-281
אפשרות א'	ציר טקסטואלי הבעה והבנה 15%	ציר לשוני 15%
	הבעה והבנה כתיבת טיעון בזיקה לכמה מקורות מידע. התמקדות בשני מהלכי כתיבה ארוכי טווח.	תחביר לפי תוכנית מצומצמת - בשירות ההבנה וההבעה מערכת הצורות תילמד כל השנים לצורך המבחן החיצוני (70%)
		הבנה והבעה – שאלות בממדי הבנה שונים וסיכום ממזג למטרת סקירה מערכת הצורות ברמה מעמיקה שם המספר, אותיות השימוש ומילות היחס בלי תחביר
אפשרות ב'	15% הבעה והבנה כתיבת טיעון בזיקה לכמה מקורות מידע. התמקדות בשני מהלכי כתיבה ארוכי טווח.	15% תחביר : לפי תוכנית – ברמה מעמיקה מערכת הצורות פועל ושם – לפי תוכנית מצומצמת. יסודות תורת ההגה (בשירות התקניות): שוואים ודגשים
		הבנה והבעה – שאלות בממדי הבנה שונים וסיכום ממזג למטרת סקירה תחביר ברמה מעמיקה בלי מערכת הצורות
אפשרות ג'	שילוב מיזם בהערכה	

(לבתי ספר שבפיילוט בלבד)

ספרות עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני הבגרות לדוגמה

נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל שאלון 010283	נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון 010281
ספרות בנושא השואה פרוזה, שירה	שירי קדש ופיוטים: - הפיוט הקדום בארץ ישראל וסביבותיה. - הפיוט המאוחר בספרד - שירי ציון - שירי אומה - שירי יחיד - שירים בשבח הבריאה
המשל בפרוזה, ובשירה	שירה עברית חדשה - שירה דידקטית מחשבה והגות - שירה אלגורית - שירה לירית - שירה העוסקת בבין אדם לחברו - שירה העוסקת בבין אדם למקום - שירה ארס פואטית (האמנות בשירה)
נושא זמן שירה	הסיפור הקצר העברי - סיפורים חסידיים - סיפורי עליה, התמודדויות אישיות וחברתיות. - סיפורי אופי. - סיפור ארס פואטי האמנות בסיפור. - נובלה. - סיפורים מתורגמים
	רשימות (פלייטונים) - ביקורת חברתית - ביקורת אישית - מוסר וערכים
קריאה מונחת	דרמה עברית - מחזה אלגורי